

**Medzinárodný skúšobný poriadok pracovných psov
Pre medzinárodné skúšky pracovných psov, medzinárodné skúšky stopárskych psov,
medzinárodné BH, skúšky vyhľadávania, AD skúšky FCI**

Na návrh pracovnej komisie FCI vypracoval:

Wilfried Schäpermeier (D) +

Günther Diegel (D)

Robert Markschläger (A)

Heinz Gerdes(D)

Hari Arcon (SL)

Clemente Grosso (IT)

Frans Jansen (NL)

Slovenskú verziu vypracoval: Ing. Dáša Mináriková

Úvod

Už viac ako tridsaťpäťtisíc rokov je pes spoločníkom človeka. Udomácnením vstúpil pes do úzkeho sociálneho spoločenstva s človekom a v podstatných oblastiach je na neho odkázaný. Ale tým človeku vyvstala mimoriadna zodpovednosť za spokojnosť psa. Práve pri výcviku psa je hlavnou prioritou fyzické a psychické zdravie. Z tohto dôvodu je hlavnou prioritou správne, nenásilné a druhovo primerané zaobchádzanie so psom. Samozrejme, jedná sa aj o dostatočné kŕmenie, dostatok vody, ako aj o zdravotnú starostlivosť, zahŕňa pravidelné očkovanie a lekárske prehliadky. Okrem toho je povinnosťou zabezpečiť psovi pravidelný styk s ľuďmi a dostatok pohybu a zamestnania na uspokojenie jeho potreby pohybu. Počas celej histórie mal pes rôzne úlohy ako pomocník človeka. V tomto modernom svete prevzala technika väčšinu týchto úloh. Z tohto dôvodu má majiteľ psa povinnosť nahradiť psovi jeho stratenú úlohu dostatkom pohybu a činnosti v spojení s intenzívnym kontaktom k človeku. Aj z tohto pohľadu je potrebné zaradiť skúšku sprievodcovstva všestrannosti pracovných psov. Pes by mal byť zamestnaný na základe jeho povahy a schopností. K tomu patrí okrem dostatočného výbehu aj intenzívne zamestnanie činnosťami, ako je schopnosť učiť sa. Na tento účel sú najvhodnejšie rôzne formy športu. Nedostatočne zamestnané psy sa môžu stať nespokojnými a na verejnosti môžu spôsobiť nepríjemnosti. Človek, ktorý vychováva svojho psa, alebo spolu so psom vykonáva športovú činnosť, má seba a zverného psa podrobiť dôkladnému výcviku, ktorého cieľom je podľa možnosti čo najväčšia harmónia medzi človekom a psom. Cieľom každého výcviku je sprostredkovanie obsahu výcvikového plánu, ktorý je pre daného psa vykonateľný. Harmonické zjednotenie človeka a jeho psa, nezávisle na tom, kde v rámci športu je pes nasadený, je základom každej činnosti. Harmóniu dosiahneme len ak sa čo najviac vžijeme do myslenia a potrieb psa. Je etickou povinnosťou človeka, psa vychovať a dostatočne vycvičiť. Metódy, ktoré sa pri výcviku používajú, musia zohľadniť poznatky vied o správaní sa, hlavne kynológie. Na dosiahnutie správneho výchovného, výcvikového, alebo tréningového efektu je potrebné použiť nenásilnú a pre psa kladnú metódu. Druhovo nevhodné výcvikové, výchovné a tréningové metódy je potrebné eliminovať (pozri Zákon o ochrane zvierat). Použitie psa pri športe sa musí riadiť podľa jeho nadania, jeho výkonnosti a ochoty podávať výkon. Ovplyvnenie výkonnosti liekmi, alebo nevhodnými vplyvmi prípadne nátlakom, je potrebné odmietnuť. Človek musí starostlivo preskúmať nadanie psa. Požadovať od psa výkon, ktorý nedokáže podať, odporuje etickému povedomiu. Len priateľ psa, ktorý si uvedomuje svoju zodpovednosť, sa na skúškach, súťažiach a tréningu zúčastní len so zdravým a výkonným psom.

Obsah

Platnosť	12
Sezóna skúšok, skúškové dni	5
Rozhodca, podmienky účasti	7
Anti doping, povinné očkovania	8
Účastník skúšok	9
Povinnosti	10
Pracovný titul, výkonnostný preukaz, TSB	11
Povely, disciplinárne právo	12
Diskvalifikácia, ukončenie	13
Previerka správania psa k cudzej osobe	14
Kontrola identity	15
Vyhodnotenie	16
Pravidlá figurantskej práce	17
Skúška BH VT	21
Časť A pachové práce	25
Časť B poslušnosť	33
Časť C obrana	47
Dodatkové skúšky	
IGP - ZTP	57
IGP - V	59
Stopárska skúška 1-3 (FPr 1-3)	61
Skúška poslušnosti 1-3 (UPr 1-3)	61
Skúška obrany 1-3 (SPr 1-3)	61
Skúška pracovných psov 1-3 (GPr 1-3)	61
Skúška vo vyhľadávaní 1-3 (StPr 1-3)	62
AD skúška	66
Nákresy	68

Upozornenie

V texte uvedené zvukové povely sa musia pri preklade týchto smerníc nahradiť zvukovými povelmi, ktoré sa používajú v danej krajine. Pri prekladoch je smerodajný nemecký text.

Platnosť

Tento skúšobný poriadok je platný od 1.1.2019. Bol spracovaný FCI komisiou pre pracovné plemená a schválený FCI predsedníctvom v roku 2017.

Nadobudnutím platnosti nového SP, strácajú všetky doterajšie predpisy a skúšobne poriadky platnosť. Medzinárodný SP bol konzultovaný a vypracovaný komisiou v nemeckom jazyku.

Medzinárodný pracovný skúšobný poriadok (IGP) je platný pre všetky členské štáty F.C.I. Všetky podujatia na medzinárodnej úrovni (skúšky, preteky) podliehajú tomuto SP.

Všeobecná časť

Skúškové podujatia a preteky slúžia týmto cieľom:

1. Preskúšanie povahových vlastností a schopností psov pre tieto účely
2. Udržanie a podpora zdravia a kondície psov

Štátnym organizáciám FCI (LAO) sa odporúča podporovať IGP. Hlavne medzinárodné súťaže sa majú vykonávať podľa IGP. Všetky skúšky a súťaže vo vzťahu k vykonávaniu a správaniu sa zúčastnených podliehajú športovým zásadám. Smernice sú pre všetkých zúčastnených záväzné. Všetci zúčastnení majú splniť rovnaké výkonnostné požiadavky. Výkonnostné podujatia majú verejný charakter, miesto a čas je potrebné oznámiť členom verejne. Skúšky a súťaže musia zodpovedať kompletným skúšobným stupňom alebo jednotlivým komponentom oddielov jednotlivých skúšobných stupňov. Len úspešne absolvovaný kompletný stupeň skúšky v rámci podujatia platí v každom prípade ako výcviková značka. Výcvikové značky musia uznať všetky členské štáty FCI.

Každý stupeň skúšky môže byť ľubovoľne opakovaný. Vykonávanie skúšok prebieha podľa daného poradia (Stupne 1-2-3). Nasledujúci vyšší stupeň skúšky môže pes absolvovať až po úspešnom splnení minimálnych bodov v každom komponente skúškového stupňa. Pes musí byť predvedený v najvyššom jemu možnom skúškovom stupni, výnimkou sú mimoriadne preteky alebo kvalifikácie za účelom splnenia požadovaného skúškového stupňa.

Sezóna skúšok

Skúšky môžu byť vykonávané počas celého roka, pokiaľ to dovoľujú poveternostné podmienky a nie je ohrozená bezpečnosť a zdravie človeka a zvieráťa. V opačnom prípade je potrebné takéto podujatie zrušiť. Rozhodnutie o nekonaní podujatia je na hlavnom rozhodcovi. Sezónu skúšok môže obmedziť v rámci svojej pôsobnosti národná organizácia.

Skúškové dni

a) sobota, nedeľa a štátne sviatky

Uznané dni cez ktoré sa smú skúšky vykonávať je víkend a štátne sviatky. BH/VT sa môžu vykonávať len cez "skúškové dni".

Povolená je splniť BH/VT s nasledujúcim stupňom 1 v rámci 2 dennej skúšky (piatok-sobota, sobota-nedeľa), pri čom sa môže za deň vykonať len jedna skúška. Čakacia doba medzi BH/VT a IGP-1, IGP-V, FPr, UPr, SPr, AD, IFH-V, IFH-1, IGP-FH, IGP-ZTP, IBGH-1, StbPr.1 nie je určená. Príklad: Piatok BH-VT – sobota IGP-1 alebo IFH-1, Sobota BH-VT Nedeľa IGP-1 alebo IFH-1.

b) skúšky v piatok

Piatok smie byť pridelený len v spojení so sobotou.

Dodatok: Piatok je povolený len v prípade, ak je na sobotu prihlásených viac psov ako môže byť predvedených. Začiatok nesmie byť pred 12h. Počet štartujúcich v IGP-/IFH je obmedzený na polovicu.

Pri samostatných skúškach BH/VT sa smie (v piatok) skúšať max. do 7 psov. Skúška IGP/IFH v piatok, pridelená v spojení so sobotou sa smie ukončiť len v sobotu. Jednotliví psi však môžu skúšku ukončiť aj v piatok. Výnimka: Ak majú účastníci so svojimi psami zložiť BH/VT skúšku, môžu štartovať aj v piatok, ak má byť v sobotu vykonaná skúška IGP 1 alebo IFH 1 a nie je „nad počet“ (treba dbať na úpravu pridelovania termínov jednotlivých zväzov). c) sviatky Počas sviatkov je možné postupovať analogicky podľa vyššie uvedenej úpravy. Výnimka: Je potrebné dodržať sviatočné úpravy jednotlivých krajín, prípadne mimoriadne smernice FCI. Poldni pred sviatkami, ktoré sú v priebehu týždňa, nemôžu byť pridelené.

c) sviatky

Počas sviatkov je možné postupovať analogicky podľa vyššie uvedenej úpravy. Výnimka: Je potrebné dodržať sviatočné úpravy jednotlivých krajín, prípadne mimoriadne smernice FCI. Poldni pred sviatkami, ktoré sú v priebehu týždňa, nemôžu byť pridelené.

Organizácia skúšok / Vedúci skúšky (VS)

Za organizačnú časť skúšobného podujatia je zodpovedný VS. Vybavuje a kontroluje všetky potrebné práce na prípravu a vykonanie skúšobného podujatia. Musí ručiť za riadny priebeh skúšobného podujatia a byť po celý čas skúšobného podujatia k dispozícii delegovanému rozhodcovi. Vedúci skúšky nesmie teda žiadneho psa predvádzať alebo preberať iné funkcie. Jemu podlieha: Zaobstaranie všetkých povolení ohľadom podujatia. Zaobstaranie pridelenia termínu. Zabezpečenie priestoru pre stopovanie v zmysle skúšobného poriadku. Poskytnutie potrebných pomôcok a bezpečného ochranného odevu v zmysle SP pre figuranta. Dohodu s majiteľmi pozemku pre stopovanie a príslušným poľovníckym združením. Poskytnutie písomných podkladov ako listiny pre rozhodcov a tlačív pre hodnotenie pre všetky stupne skúšok. Poskytnutie znalých pomocníkov ako napr. figurantov, kľadačov a pod. Mať k dispozícii záznamy výkonnosti, preukazy o pôvode, očkovacie preukazy a ak je potrebné, preukázať zákonné poistenie.

VS musí najmenej tri dni pred konaním podujatia oznámiť hlavnému rozhodcovi miesto, začiatok, popis príjazdu, druh skúšok a počet skúšaných psov. Ak sa toto opomenie, má HR právo odstúpiť od svojho záväzku. Povolenie na konanie podujatia je potrebné predložiť HR pred začatím podujatia.

Kontrola skúšok

Národné organizácie FCI môžu vykonávať kontroly skúšok. Znalá osoba poverená národnou organizáciou FCI kontroluje podľa týchto smerníc riadny priebeh skúšky. Zväzy, ktoré udelili povolenie na konanie skúšky môžu nariadiť aj kontrolu skúšky

Rozhodca

Skúškové akcie môžu posudzovať len rozhodcovia, ktorí sú svojím národným zväzom oprávnený k posudzovaniu medzinárodných skúšok. Pre majstrovstvá sveta sú rozhodcovia zabezpečovaní FCI komisiou pre pracovných psov. Počet vyžiadaných rozhodcov je ponechaný na usporiadateľovi s tým, že jeden rozhodca môže v jeden deň posúdiť najviac 36 jednotlivých oddielov (neplatí pre majstrovstvá sveta). Rozhodca nesmie posudzovať psov, ktorí sú jeho vlastníctvom, alebo je ich držiteľom, alebo ich majiteľia, vlastníci alebo chovatelia sú v jeho príbuzenstve, alebo žijú s ním v spoločnej domácnosti, alebo psi, ktorí sú predvádzaní osobami žijúcimi s ním v spoločnej domácnosti. Rozhodca nesmie predvádzajú psa na podujatí, na ktorom posudzuje ako rozhodca. Rozhodca nesmie svojím chovaním prácu psov narušovať, či ovplyvňovať. Rozhodca zodpovedá za presné dodržiavanie ustanovení platného skúšobného poriadku. Je oprávnený skúšku ukončiť, ak nie je dodržiavaný skúšobný poriadok.

Podmienky účasti

V deň účasti musí pes dosiahnuť predpísaný vek. Nie sú prípustné žiadne výnimky. Predpokladom pre štart je úspešne zložená skúška BH/VT podľa národných pravidiel. Predpísaný vek psa na splnenie BH/VT sa prenecháva rozhodnutiu národnej organizácii, avšak nesmie byť vykonávaná skôr ako pes dosiahol vek 12. mesiacov.

	Splnená podmienka	min. vek
IBGH-1	BH-VT	15 Mesiacov
IBGH-2	IBGH-1	15 M
IBGH-3	IBGH-2 alebo Obedience1al. IGP-1	15 M
IGP-V	BH-VT	15 M
IGP-1	BH-VT	18 M
IGP-2	IGP-1	19 M
IGP-3	IGP-2	20 M
IFH-V	BH-VT	15 M
IFH-1	BH-VT	18 M
IFH-2	IFH-1	19 M
IGP-FH	BH-VT	20 M
IGP-ZTP	BH-VT	18 M
F. Pr. 1-3	BH-VT	15 M
U.Pr. 1-3	BH-VT	15 M
G.Pr.1-3	BH/VT	15 M
SPr. 1-3	BH-VT	18 M
Stö.Pr. 1	BH-VT	15 M

Stö.Pr. 2	Stö.Pr. 1	15 M
AD	BH-VT	16 M

Pod označením FPr 1-3 je potrebné rozumieť jednotlivé cvičenia v stope podľa IGP, UPr 1-3, cvičenia poslušnosti podľa IGP 1-3 a SPr 1-3 cvičenia obrany. Skúšky pracovných plemien (GPr) 1-3 obsahujú časti B a C k skúškovým stupňom IGP-1 – IGP-3. Tieto je možné odskúšať ako jednotlivé oddiely, bez ohodnotenia “ skúška z výkonu”. Samostatné podujatia obrany nie su povolené.

U týchto skúšok môže psovod rozhodnúť v ktorom skúškovom stupni štartuje, bez toho aby splnil predchádzajúce stupne skúšok.

Na skúškových podujatiach smú štartovať všetky psy bez ohľadu na veľkosť, rasu alebo pôvod. Rozhodca rozhoduje či je pes schopný telesne splniť všetky požiadavky podľa SP.

Háravé sučky sú pripustené na všetky skúškové akcie, musia byť však držané oddelene od ostatných účastníkov skúšok. K preskúšavaniu nastupujú v oddiele A (stopy) podľa časového plánu, v ostatných oddieloch ako posledné, na záver skúškovej akcie.

Gravidné a dojčiace sučky, choré a nákazou podozrivé zvieratá sú zo všetkých skúškových akcií vylúčené. V sporných prípadoch rozhoduje veterinár. O zákaze na podujatiach u gravidných a dojčiacich súk informuje zvláštna publikácia FCI , prípadne organizácia krajiny.

Anti doping a povinné očkovania

Zúčastnený pes , ktorý je prítomný buď so svojim majiteľom alebo psovodom na danej akcii, musí byť v deň podujatia v tkanivách , telesných tekutinách a výkaloch negatívny od všetkých substancií, ktoré sú vedené v skupine zoznamu látok FCI.

Zoznam látok, kontroly a možné sankcie pri priestupku, sa zverejnia v príslušných pravidlách FCI. Jednotlivé krajiny môžu tieto stanovy na vlastnú zodpovednosť doplniť. Pes musí mať platné povinné očkovanie besnoty, zapísane v očkovačom preukaze.

Sociálne správanie

Pes, ktorý počas podujatia (pred, počas alebo po prevedení skúšok) pohryzie osoby alebo iných psov, pokúsi pohryzť, napadne alebo pokúsi napadnúť, bude diskvalifikovaný. Stráca všetky hodnotenia, aj keď bola skúška absolvovaná. Pri dvojdňovom podujatí sa predlžuje diskvalifikácia aj na druhý deň, kedy pes nesmie štartovať.

V prípade nesociálneho správania psa je tento ihneď diskvalifikovaný. Psovod musí pred ďalšou skúškou alebo pretekom dokázať, že pes úspešne absolvoval BH skúšku s testom správania. Diskvalifikáciu zapíše a podpíše rozhodca v deň skúšky do všetkých jemu známych pracovných podkladov/výkonnostného preukazu.

Záznam: *Diskvalifikácia kvôli nedostatočnému sociálnemu správaniu, pes musí znova absolvovať BH skúšku s testom správania.*

Oddiel za deň za skúškový stupeň

FPr,UPr a SPr, 1-3	Zodpovedá 1 oddielu
GPr,1-3	Zodpovedá 2 oddielom
IBGH 1-3	Zodpovedá 1 oddielu
IFH -V	Zodpovedá 1 oddielu
IFH-1, IFH-2 a IGP-FH	Zodpovedá 3 oddielom
Sk.doprovodneho psa (BH-VT)	Zodpovedá 2 oddielom
IGP - V	Zodpovedá 2 oddielom
IGP – skúška vlastností pre chov (ZTP)	Zodpovedá 3 oddielom
IGP 1-3	Zodpovedá 3 oddielom
Vyhľadávanie....1-3	Zodpovedá 1 oddielu
Vytrvalostná skúška AD	Zodpovedá 1 oddielu

Pre usporiadanie veľkých akcií môžu byť národnými zväzmi stanovené zvláštne predpisy.

Účastník skúšok

Účastník skúšok je povinný dodržať stanovený termín uzávierky prihlášok. Podaním prihlášky sa účastník zaväzuje k úhrade štartovného. Ak sa nemôže z akéhokoľvek dôvodu dostaviť, musí toto neodkladne oznámiť vedúcemu skúšok. Každý účastník musí dodržiavať pravidlá veterinárnej ochrany a ochrany zvierat, platiacich v mieste konania akcie. Každý účastník sa musí podriaďovať pokynom rozhodcu a vedúceho skúšok. Účastník skúšok musí svojho psa predviesť vhodným športovým spôsobom a bez ohľadu na výsledok v jednom oddiele, musí svojho psa predviesť vo všetkých oddieloch príslušného stupňa skúšky. Koniec skúšky je daný vyhlásením výsledkov (rozdelením cien) a odovzdaním výkonnostných preukazov psov.

Na skúške je minimálny počet štartujúcich štyria psovodi. Minimálny počet za deň v BH/VT môže byť aj menej, ak tieto psi absolvujú počas dvojdňovej skúšky nasledujúce skúšky. Psovod sa môže v jeden deň s jedným psom zúčastniť len jednej skúšobnej akcie. (Dvojdňová skúška platí ako jedno podujatie). Psovod smie na skúške predviesť najviac dvoch psov. Jeden pes môže počas jednej akcie absolovať len jednu skúšku. Výnimka: BH/VT v spojení s inou skúškou prvého stupňa.

Podmienkou účasti na skúške je členstvo psovoda v kynologickej organizácii v krajine, ktorá je uznaná FCI. Výnimku môže určiť strešná organizácia krajiny pri skúške BH/VT.

Telesne postihnutí psovodi

Psovod, ktorý z dôvodu telesného postihnutia nedokáže niektoré cvičenia korektne predviesť, musí to pred začiatkom skúšky nahlásiť rozhodcovi. Ak telesné postihnutie

prekáža psovodovi viesť psa pri ľavej nohe, je mu povolené viesť psa analogicky pri pravej nohe. Organizácie jednotlivých krajín môžu určiť ďalšie obmedzenia.

Povinnosť nosenia obojka/vodítka

Pes sa predvádza:

S jednoradovým, ľahko nasaditeľným retiazkovým obojkom. Pri BH/VT sú povolené kožené obojky, textilné obojky alebo postroje. Pri IBGH 1 - 3 analogicky BH/VT nesmie byť použitý postroj.

Pri pachových prácach sa môže okrem retiazkového obojka nasadiť stopovací postroj alebo poznávací dečka.

Vodítka má byť prevesené (karabina na odvrátenej strane od psa) alebo je neviditeľné.

Povinnosť nosiť náhubok

Je potrebné dodržiavať v jednotlivých krajinách vydané nariadenia na vodenie psov na verejnosti. Psovodi, ktorí sú so svojimi psami viazaní na tieto nariadenia, smú byť pre tieto skúšky, napr. BH/VT v dopravnej časti, predvedené aj s náhubkom.

Povinné ručenie

Majiteľ psa, alebo psovod zodpovedá za všetky škody na osobách a veciach spôsobené jeho psom. Z tohto dôvodu musí byť ako držiteľ psa proti týmto následkom poistený. Za prípadné úrazy v priebehu celej skúškovskej akcie ručí psovod za seba aj svojho psa. Pokyny dané rozhodcom, prípadne usporiadateľom, psovod plní dobrovoľne a na vlastné nebezpečie.

Očkovania

Potvrdenie o úradne nariadenom očkovaní (očkovací preukaz) je nutné pred začiatkom skúšky na požiadanie predložiť príslušnému rozhodcovi, prípadne vedúcemu skúšok.

Vyhlásenie víťazov, udeľovanie čestných cien

Vyhlásenie víťazov je potrebné vykonať oddelene podľa jednotlivých druhov skúšok.

Pri rovnakom počte bodov v IGP stupni 1 – 3 rozhoduje výsledok v oddieli „C“. Ak je aj tu rovnosť bodov, rozhoduje počet bodov z oddielu „B“. Pri rovnosti bodov vo všetkých troch oddieloch sa udelia rovnaké umiestnenia (nezávisle na stupni skúšky). Ďalšie umiestnenie sa v tomto prípade neudeľuje. V skúške IGP-FH platí vyšší počet bodov, ak je tu rovnosť bodov, udelí sa rovnaké umiestnenie. Všetci účastníci skúšok a súťaží sú povinní sa zúčastniť na vyhlásení víťazov. Skúška končí až vyhlásením víťazov a odovzdaním potvrdení o skúške.

Pracovný titul

Na žiadosť psovoda u svojej národnej organizácie je priznávaný FCI titul „Medzinárodného šampióna vo výkone“. Udelenie CACIT-u alebo Rezervného CACIT-u sa uskutočňuje na súťažiach, ktoré na to obdržali oprávnenie od FCI a ktoré sú predvádzané v najvyššom stupni skúšok (stupeň 3). K CACIT-ovej súťaži musia byť pozvané všetky národné organizácie FCI. Takúto súťaž musia posudzovať najmenej dvaja rozhodcovia, z nich najmenej jeden musí byť z inej národnej organizácie FCI. Udelenie sa vykonáva na návrh rozhodcov. Pre udelenie CACIT-u alebo rezervného CACIT-u môžu byť navrhnutí len psi:

- ktorí obdržali minimálne známku „veľmi dobrý“ na výstave
- ktorí pri skúške dosiahli minimálne hodnotenie „veľmi dobrý“. Udelenie CACIT-u nie je automaticky naviazané na dosiahnutú úroveň
- plemená psov skupín 1, 2 a 3, ktorí patria do nomenklatúry plemien FCI, ktorí sú podriadené pracovnej skúške (úžitkoví psi a stopári)

Titul „Národný šampión vo výkone“ sa udeľuje podľa smerníc jednotlivých národných organizácií. Na podujatí sa môže udeliť len jeden titul CACIT alebo Reserve –CACIT.

Výkonnostný preukaz

Je povinnosťou zapísať každú absolvovanú skúšku do výkonnostného preukazu, alebo do preukazu pôvodu psa. Vypísanie výkonnostného preukazu zodpovedá smerniciam organizácie, v ktorej je majiteľ psa vedený. Rozhodca a vedúci skúšok musia výsledky podpísať a skontrolovať. Do výkonnostného preukazu sa musí uviesť:

číslo preukazu (ak existuje), meno a plemeno psa, identifikačné číslo psa (tetovanie, čip), meno a adresu, prípadne členské číslo majiteľa psa, prípadne meno a adresu psovoda, ak sa nejedná o tú istú osobu ako majiteľ, hodnotenie v časti A, B a C, celkový počet bodov, známka, TSB hodnotenie, meno rozhodcu a jeho podpis.

Hodnotenie „TSB“: „oddiel C“ (platí pre všetky stupne skúšok)

Hodnotenie TSB má vzhľadom k použiteľnosti psa k chovu vyjadriť jeho povahové vlohy. Hodnotenie TSB nemá žiadny vplyv na výsledok skúšky, prípadne poradie.

Hodnotením „výrazný“ (a), „dostatočný“ (vh) a „nedostatočný“ (ng), sú hodnotené nasledujúce vlastnosti: pudové vlohy, sebaistota a zaťažiteľnosť.

TSB „výrazný“ obdrží pes, ktorý preukáže: Veľkú pracovnú pohotovosť, jasné pudové chovanie, cieľavedomú snahu k vykonaniu cvikov, sebaisté vystupovanie, neobmedzenú pozornosť a mimoriadne veľkú odolnosť.

TSB „dostatočný“ obdrží pes, ktorý preukáže: Obmedzenie v pracovnej pohotovosti, v pudovom chovaní, v sebaistote, v pozornosti a v odolnosti.

TSB „nedostatočný“ obdrží pes, ktorý preukáže: Nedostatky v pracovnej pohotovosti, nedostatočné pudové chovanie, chýbajúca sebaistota a nedostatočná odolnosť.

Povely

Povely v skúšobnom poriadku platia len ako návrh. Povely sú normálne vyslovené slová a pri každom cviku znejúce rovnako. Pri cviku "privolanie psa" sa môže namiesto povelu na privolanie, vysloviť meno psa. Pri cviku vyhľadanie figuranta sa môže dodatočne k povelom na privolanie vysloviť meno psa. Pri všetkých ostatných poveloch sa vyslovenie mena psa berie ako dvojitý povel.

Národná organizácia môže ustanoviť pri národných skúškach povely, ktoré boli ňou určené a zverejnené. Povely sa môžu vyslovovať v materinskom jazyku.

Medzinárodné nariadenia/zvláštne nariadenia

Národné organizácie FCI sú oprávnené pre obvod svojej pôsobnosti upraviť, prípadne si rozšíriť všeobecnú časť týchto pokynov. Napríklad: povolenie k účasti, veterinárnym opatreniam, opatreniam na ochranu zvierat, zdravotným podmienkam.

Predchádzajúci stupeň IGP(IGP-V) sa môže použiť:

1. Ako potrebná skúška na prihlásenie psa v triede dospelých
2. Ako podmienka na povolenie pre IGP-1, pričom národná organizácia môže rozhodnúť, či je IGP-V ako predchádzajúci stupeň pre IGP-1 potrebné.

Svetové-/Európske majstrovstvá

Platí ustanovenie Závazných pokynov pre vykonávanie rôznych druhov Majstrovstiev sveta a Európy FCI. Vydanie týchto „Závazných pokynov“, ako aj ich pozmeňovanie prináleží komisii pre pracovné plemená FCI.

Disciplinárne právo

Organizátor podujatia je zodpovedný za zabezpečenie poriadku a bezpečnosti v celom priestore konania podujatia. Rozhodca je oprávnený pri nezabezpečení poriadku a bezpečnosti podujatie prerušiť alebo po konzultácii s organizátorom ukončiť. Porušenie týchto rámcových nariadení proti skúšobnému poriadku, proti pravidlám ochrany zvierat a proti dobrým mravom psovodov, vedú k vylúčeniu z podujatia.

Rozhodnutie rozhodcu je konečné a nenapadnuteľné. Akákoľvek kritika posudku má za následok vylúčenie z priestoru cvičiska a prípadne ďalšie disciplinárne konanie. V odôvodnených prípadoch, keď sa nejedná o samotné posúdenie ale o porušenie pravidiel skúšobného poriadku rozhodcom, je možné podať sťažnosť. Túto sťažnosť je potrebné podať písomne príslušnému zväzu/klubu. Môže byť podaná len organizátorom podujatia a musí byť podpísaná vedúcim skúšok. Túto sťažnosť je potrebné podať v priebehu 8 dní po podujatí. Uznanie sťažnosti nemá za následok zmenu rozhodnutia rozhodcu. Videozáznam nie je platný ako dôkaz. Berú sa do úvahy stanovky národnej organizácie pre disciplinárny poriadok.

Diskvalifikácia

V prípade diskvalifikácie sa anulujú všetky udelené body a takisto získané body z iných už absolvovaných oddielov. Do výkonnostného preukazu sa nezapíšu známky (ohodnotenia) ani body. Hodnotenie cvikov rozhodcom sa nekoná. Pokračovanie psa v nasledujúcich oddieloch nie je povolené. Do výkonnostného preukazu sa zapíše dôvod diskvalifikácie.

Dôvod diskvalifikácie	Nasleduje
<ul style="list-style-type: none">• Pes vezme predmet na stope a nechce ho odovzdať• Pes sa rozbehne za zverou a nedá sa nanovo nasadiť na stopu• Pes odbehne počas skúšky a ani po treťom povelu na privolanie sa nevráti• Pes je neovládateľný (napr. pri bočnom-/ zadnom doprovoze)• Pes nepustí po treťom povelu (po jednom povolenom a dvoch dodatočných), alebo pustí len po výraznom zakročení psovodom• Pes zahryzne (nie dotyk) figuranta na inom mieste ako je ochranný rukáv	diskvalifikácia z dôvodu neovládateľnosti
<ul style="list-style-type: none">• Pes sa počas testu správania nechová neutrálne	Diskvalifikácia z dôvodu chýbajúcej sebaistoty
<ul style="list-style-type: none">• Nešportové správanie psovoda (napr. zakázané motivačné predmety a/alebo pamlsky)• Porušenie skúšobného poriadku, ochrany zvierat, dobrých mravov, pokus o použitie zakázaných pomôcok.	Diskvalifikácia za nešportové správanie

Ukončenie

Pri ukončení skúšky sa všetky doteraz získané body uznávajú, taktiež body získané z doposiaľ ukončených oddielov. Doteraz získané body sa zapíšu do výkonnostného preukazu. Ukončenie v oddiele C sa hodnotí 0 bodmi, získané body z oddielov A a B sa ponechávajú.

Dôvody na ukončenie

- pes je nasadený tri krát na začiatok stopy, ale nepokračuje v stopovaní
 - pes sa vzdiali zo stopy viac ako je dĺžka stopovacieho vodítka, alebo sa psovod neriadi pri nasledovaní psa na stope podľa pokynov rozhodcu
 - pes nedokončí stopu v časovom limite
 - pes odíde od figuranta skôr ako rozhodca dá pokyn psovodovi opustiť stredovú líniu a nedá sa znovu nasadiť, alebo znova odíde od figuranta.
 - pes nesplní obranný cvik
 - pes odíde od figuranta pred pokynom rozhodcu pre psovoda a/ alebo psovod dá povel psovi aby ostal pri figurantovi
 - pes nenájde figuranta ani po troch nasadeniach na vyštekanie v úkryte.
-

Ukončenie z dôvodu choroby/zranenia

Ak sa počas skúšok nahlási že pes je chorý, postupuje sa nasledovne:

Ak nahlási psovod po ukončení disciplíny, že pes ochorel, napíše sa do podkladov pre skúšku: "Ukončenie pre chorobu". Získané body zostávajú, známka sa nežadáva. Poznámka: Je dané, že rozhodca aj napriek nesúhlasu psovoda, môže prerušiť posudzovanie psa podozrivého z choroby alebo zranenia. To iste platí aj v prípade, keď sú predvedení psi, ktorí nesmú byť na základe svojho veku z pohľadu ochrany zvierat predvádzané. Záznam napr.: "Ukončenie pre zranenie".

Preverka správania psa k cudzej osobe

Správanie psa sa posudzuje počas celého podujatia (vrátane odovzdávania cien). Ak pes počas podujatia prejavil nevhodné správanie, nezíska test správania, aj keď predtým tento test úspešne splnil. Ak pes neobstál pes v tomto teste, musí sa dôvod zapísať do skúškových dokumentov. Pes je diskvalifikovaný.

1. Test sa vykonáva pred začiatkom skúšky.
2. Preskúšanie prebieha na neutrálnom mieste. Miesto musí byť dostatočne vzdialené od cvičiska a od terénu na stopy.
3. Psi sa predvádzajú jednotlivo.
4. Je potrebné test časovo zvoliť tak, aby psi nešli ihneď potom na stopy alebo na iný oddiel skúšky.
5. Psi sa vedú na vodítku(krátke vodítko-bez postroja). Pes musí byť vedený pod kontrolou.

Preverka správania psa k cudzej osobe nemá prebiehať schematicky. Ponechané je na rozhodcovi, ako skúška prebehne, pričom by nemalo dôjsť k veľkým rozdielom preskúšania

medzi jednotlivými rozhodcami. Nezaujatosť rozhodcu prispieva k hladkému a spoľahlivému priebehu testu správania. Test prebieha za bežných podmienok prostredia, preverovaného psa netreba vyprovokovať, lebo inak nie je reakcia prirodzená, hlavne je nutné sa vyhnúť mimoriadnemu dráždeniu. Kontrola identity je nutná súčasť preskúšania povahy. Ak zistí rozhodca povahové nedostatky, dochádza k ďalším a dôkladnejším preskúšaniam (napr. pri streľbe). Za týmto účelom je povolené opakovanie.

Ak pes počas priebehu skúšky preukáže nedostatky v správaní, aj napriek zvládnutému testu, môže rozhodca psa zo skúšky vylúčiť a zapísať vo výkonnostnom preukaze –“previerku správania nesplnil”. Skúška reakcie na streľbu sa pri BH/VT nevykonáva. Skúšky BH/VT by sa nemali kombinovať tak, aby sa psi absolvujúce skúšky IGP nepredvádzali spolu v jednej skupine so psami BH/VT alebo IBGH (BH/VT a IBGH-bez streľby)

Výsledok previerky správania psa k cudzej osobe

Kladné hodnotenie = Splnil

- Pes je sebaistý
- Pes je pokojný, istý a pozorný
- Pes je aktívny a pozorný
- Pes je uvoľnený a dobrosrdečný

Hraničné prípady= je nutné ďalej pozorovať

- Pes je nepokojný, ale nie agresívny, v priebehu skúšky sa správa vyrovnané
- Ľahko nervóznym, počas skúšky sa však upokojí

Psi, ktorí nemôžu byť pripustení ku skúške

- Neistí a bojzliví psi, vyhýbajú sa osobám
- Nervózni, agresívni psi, psi hryžúci zo strachu
- Hryžúci psi

Kontrola identity

Kontrola identity je nutná súčasť previerky správania sa psa. To je možné uskutočniť tak, že sa prekontroluje tetovanie, alebo čítačkou čip psa. Psi bez rodokmeňa a tetovania musia byť čipovaní.

Rozhodcovia majú v podkladoch skúšky potvrdiť, že kontrola bola vykonaná. V prípade, že tetovanie nie je zreteľne čitateľné, je potrebné zapísať čitateľné znaky. Vytetované číslo musí byť identické s číslom uvedeným v psovodnom predloženom rodokmeni. Pri vyskytujúcich sa ťažkostiach (napr. nečitateľnosť čísla) je potrebné urobiť v skúšobných podkladoch príslušnú poznámku. Psovodi, ktorí dostali čip v zahraničí, prípadne získali psa, ktorý dostal čip v zahraničí, sa musia postarať o to, aby bolo k dispozícii vhodné čítacie zariadenie. Psi, ktorých identita sa nedá jednoznačne preukázať, sa nesmú zúčastniť na žiadnom podujatí. Ak

rozhodca nenájde čítačkou čip , nariadi psovodovi previesť kontrolu čipu. Rozhodca následne prekontroluje identitu psa. Je stanovené, že sa môže rozhodca psa dotknúť, napríklad čítačkou čipu.

Psi bojzliví pri streľbe

Čo sa rozumie pod: “pes sa bojí streľby”

Príklady: Pes sa pri výstrele postaví, je bojzlivý a utečie

Pes ukáže bojzlivú reakciu.

- Pri rovnakom správaní utečie ku psovodovi
- Ukáže panický strach a pokúsi sa opustiť miesto alebo ho opustí
- Ukáže panický strach a pobehuje

Pri posudzovaní je potrebné zohľadniť, či sa jedná o chybu vo výcviku, napríklad postavenie sa, ktoré nemá súvislosť so streľbou a pod.

V prípade pochybností je rozhodca povinný zistiť odolnosť voči streľbe tým spôsobom, že vyzve psovoda aby psa pripútal na asi 2 m dlhé vodítko. Vo vzdialenosti cca. 15 krokov rozhodca znova niekoľko krát vystrelí, pričom má pes stáť na uvoľnenom vodidle.

Vyhodnotenie

Predvedené výkony sú hodnotené známkami a bodmi. Znáмка a k nej prislúchajúce body musia zodpovedať vykonanému cviku.

Najvyšší počet bodov	Výborne	Veľmi dobre	Dobre	Uspokojivo	Nedostatočne
5	5,0	4,5	4,0	3,5	3,0 - 0
10	10,0	9,5 – 9,0	8,5 – 8,0	7,5 – 7,0	6,5 – 0
15	15,0 – 14,5	14,0 – 13,5	13,0 – 12,0	11,5 – 10,5	10,0 - 0
20	20,0 – 19,5	19,0 – 18,0	17,5 – 16,0	15,5 – 14,0	13,5 - 0
30	30,0 – 29,0	28,5 – 27,0	26,5 – 24,0	23,5 – 21,0	20,5 - 0
35	35,0 – 33,0	32,5 – 31,5	31,0 – 28,0	27,5 – 24,5	24,0 - 0
60	60,0 – 58,0	57,5 – 54,0	53,5 – 48,0	47,5 – 42,0	41,5 - 0
70	70,0 – 66,5	66,0 – 63,0	62,5 – 56,0	55,5 – 49,0	48,5 - 0
100	100,0 – 96,0	95,5 – 90,0	89,5 – 80,0	79,5 – 70,0	69,5 - 0
200	200 - 192	191 -180	179 - 160	159 - 140	139 - 0
300	300 - 286	285 - 270	269 - 240	239 - 210	209 - 0

Hodnotenie	Zadanie	Stiahnutie
Výborne	= minimálne 96 %	alebo do mínus 4 %
Veľmi dobre	= 95 až 90 %	alebo do mínus 5 až 10 %
Dobre	= 89 až 80 %	alebo do mínus 11 až 20 %
Uspokojivo	= 79 až 70 %	alebo do mínus 21 až 30 %
Nedostatočne	= pod 70 %	alebo mínus 31 až 100 %

Tabuľka bodov jednotlivých cvikov

Pri celkovom hodnotení oddielov, sa zadávajú iba celé body. Pri jednotlivých cvikoch je možné zadať čiastočné body. Pokiaľ konečný súčet oddielov nevykazuje počtom cele body, body sa zaokrúhlia. Na postúpenie k vyššiemu stupňu skúšky je potrebné dosiahnuť v každom oddelení skúšky známku uspokojivo (70% z možných bodov).

Pravidlá figurantskej práce

A) Predpoklady pre vykonávanie figurantskej práce v oddiele "C"

1. Dodržanie smerníc a pravidiel týkajúcich sa figurantskej práce, podľa skúšobného poriadku
2. Figurant sa stáva v deň skúšky v oddiele „C“ asistentom rozhodcu.
3. S ohľadom na osobnú bezpečnosť, ako aj z dôvodov právnych, musí byť figurant pri výcviku, ako aj pri skúškach a súťažiach, vždy vybavený ochranným oblekom (nohavicami, vestou, rukávom, suspensorom, prípadne rukavicami).
4. Obuv figuranta musí zodpovedať poveternostným podmienkam, musí byť pevná a protišmyková.
5. Pred začatím oddielu „C“ je figurant poučený rozhodcom. Svoju činnosť vykonáva záväzne podľa pokynov rozhodcu.
6. Pri odzbrojovaní sa figurant riadi pokynmi psovoda, pokiaľ je toto vyžadované skúšobným poriadkom. Na začiatku bočného alebo zadného doprodu musí umožniť psovodovi so psom zaujatie základného postoja.
7. Pri skúškach môže prácu vykonávať jeden figurant. Nasadenie iného figuranta je povolené v prípade, ak figurant tiež štartuje na skúšobnej akcii. Pri akciách presahujúcich rámec kraja, ako sú výberové súťaže, majstrovstvá, atď., musia byť vždy použité najmenej dvaja figuranti. Pri všetkých akciách môže byť použitý figurant bez ohľadu na to, či žije so psovodom v spoločnej domácnosti.

B) Základné pravidlá figurantskej práce pri skúškach

1. Všeobecne

V rámci skúšok má byť rozhodcom posúdený stav vycvičenosti a podľa možnosti aj kvalita predvádzaného psa (napr. pudové vlohy, sebaistota, odolnosť a ovládateľnosť). Rozhodca v priebehu skúšok môže objektívne posúdiť to, čo zvukovo alebo zrakovo zistí. Tento aspekt, predovšetkým ale skutočnosť športového charakteru skúšok (t.j. podľa možností rovnaké podmienky pre všetkých účastníkov) vyžaduje, aby figurantská práca poskytla rozhodcovi široký a bezproblémový obraz. Nesmie byť preto ponechané na ľubovôli figuranta ako bude oddiel „C“ vykonávať. Tým viac musí dodržiavať všetky pravidlá. Pri skúškach rozhodca posudzuje v rámci jednotlivých výkonov najdôležitejšie kritéria oddielu „C“. Sú to odolnosť psa, pudové vlohy, sebaistota a ovládateľnosť. Z tohto dôvodu je treba tiež hodnotiť kvalitu „zákusu“ predvedeného psa. Preto tiež musí pes, u ktorého má byť hodnotená kvalita „zákusu“, dostať možnosť sa dobre „zahryznúť“, alebo ak má byť hodnotená odolnosť psa, aby táto „odolnosť“ bola vyvolaná zodpovedajúcim nasadením figuranta. Vyvinutie mimoriadnej snahy o udržanie rovnako vykonávanej figurantskej práce všetkým je predpokladom možnosti dobrého posúdenia.

2. „Vystavenie a vyštekanie“

Figurant stojí, pre psovoda a psa nie viditeľne v príslušnom úkryte, s ľahko pokrčenou rukou v ochrannom rukáve v normálnom postoji bez „dráždivého“ držania tela. Ochranný rukáv mu slúži k ochrane tela. Pri „vystavení a vyštekání“ pozoruje figurant psa, akékoľvek dráždivé, či pomocné pohyby sú neprípustné. Palicu drží bokom, smerom dolu.

3. „Pokus o útek figuranta“

Po cviku „vystavenie a vyštekanie“, na pokyn psovoda, vychádza figurant normálnym krokom z úkrytu a postaví sa na miesto určené rozhodcom (označené východisko úteku). Pozícia figuranta musí dať psovodovi možnosť odložiť psa vo vzdialenosti piatich krokov na príslušnom mieste bočne smerom k jeho rukávu. Pre psovoda musí byť zrejmý smer úteku. Na pokyn rozhodcu sa dá figurant okamžite do rýchleho behu priamym smerom, bez prehnane rýchleho, či nekontrolovaného behu. Rukáv musí byť nesený tak, aby mal pes optimálnu možnosť zákusu. V žiadnom prípade sa figurant behom úteku neobracia ku psovi, toho môže pozorovať len úkosom. Neodťahuje rukáv. Potom, čo sa pes zahryzne, beží ďalej, ochranný rukáv si tesne pritiahne k telu. Vzdialenosť úteku je stanovená rozhodcom. Figurant sa zastaví na pokyn rozhodcu. Ak je figurantom vykonávaný útek zodpovedajúcou dynamikou, má rozhodca optimálnu možnosť k posudzovaniu. Akékoľvek pomocné pohyby figuranta, ako prehnané ponúkajúce ochranného rukávu pred zákusom, výhražné zvolania, či údery palicou o nohavice pred alebo v priebehu úteku, povoľovanie rukávu po zákuse,

zmena rýchlosti úteku, ukončenie úteku bez povelu, atď., sú neprípustné. Ukončenie cviku – pozri bod 9. (platí pre všetky cviky)

4 „Obrana psa pri strážení“

Po strážení podnikne figurant na pokyn rozhodcu útok na psa.

Palicu použije výhražným pohybom nad ochranným rukávom bez toho, aby psa udrel. V rovnakej chvíli bez toho, aby došlo k pohybu ochranným rukávom, pes na neho odpovedajúcou silou zaútočí.

Ochranný rukáv je stále držaný tesne na tele. Akonáhle sa pes zahryzne, je figurantom v pohybe premiestnený bočne a v priamom smere začína fáza odolnosti psa. Otáčanie v zahajovacej fáze nie je povolené. Všetkých psov musí figurant tlačiť v rovnakom smere. Rozhodca sa musí postaviť tak, aby mohol pri všetkých psoch posúdiť útok, odolnosť, zákus, pustenie a stráženie. Tlačenie psa k psodovovi je neprípustné. Údery palicou sú smerované na lopatku, či chrbát psa. Údery sú použité počas prebiehajúceho útoku. Sila týchto úderov musí byť pre všetkých psov rovnaká. Údery palicou nasledujú po 4 –5 tich krokoch v priebehu cviku odolnosti. Po druhom údere nasledujú ďalšie výhražné pohyby palicou bez úderov. Dobu trvania zákusu určuje rozhodca. Na jeho pokyn sa figurant zastaví a prestane so psom bojovať. Ak je útok na psa vykonaný zodpovedajúcou dynamikou, má rozhodca optimálne podmienky k posudzovaniu. Akékoľvek pomocné pohyby figuranta, ako ponúkanie rukávu pred zákusom, výhražné zvolania, či údery palicou o nohavice pred útokom, povoľovanie rukávu po zákuse v priebehu časti odolnosti, rôzna intenzita boja so psom a úderov, ukončenie boja pri nedostatku odolnosti psa bez povelu, atď., sú neprípustné. Ukončenie cviku – pozri bod 9.

5. „Zadný doprovod“ (stupne skúšok IGP2 a IGP 3)

Počas zadného doprovodu ide figurant na pokyn psodova normálnou chôdzou vzdialenosť asi 30 krokov. Priebeh doprovodu určuje rozhodca. V priebehu doprovodu sa musí figurant zdržať akýchkoľvek trhavých pohybov. Palicu aj ochranný rukáv musí držať tak, aby nevytvárali pre psa dráždivý podnet. Najmä palica musí byť nesená skryto. U všetkých psov ide figurant rovnakým tempom.

6. Ukončenie zadného doprovodu v skúške IGP 2:

Na pokyn rozhodcu sa figurant zastaví po cca 30 krokoch. Psodov pristúpi k figurantovi a odoberie mu palicu. Pes sedí pri nohe v základnej polohe. Nasleduje bočný doprovod k rozhodcovi.

7. Útok na psa počas zadného doprovodu (stupeň skúšky IGP 3)

Na pokyn rozhodcu nasleduje z pohybu útok figurantom na psa. Je vykonaný rýchlym otočením na ľavú alebo pravú stranu proti psovi. Palicou robí výhražné pohyby nad psom. Pes musí byť prijatý pružným držaním ochranného rukáva, bez toho aby sa figurant zastavil. Zachytenie psa – pokiaľ je to potrebné - musí byť vykonané potočením tela pre stlmenie nárazu so psom. Je nutné vyvarovať sa akýchkoľvek dodatočných pohybov ochranným rukávom. Akonáhle sa pes zahryzne, je figurantom v pohybe presunutý bočne a v priamom smere začína fáza odolnosti psa. Všetkých psov musí figurant tlačiť do rovnakého smeru. Rozhodca sa musí postaviť tak, aby mohol u všetkých psov posúdiť útok, odolnosť, záhryz, pustenie a stráženie. Tlačenie psa k psodovi je neprípustné. Dobu trvania zákusu určuje rozhodca. Na jeho pokyn sa figurant zastaví a prestane so psom bojovať. Ak je útok na psa vykonaný zodpovedajúcou dynamikou, má rozhodca optimálne podmienky k posudzovaniu. Akékoľvek pomocné pohyby figuranta, ako úhybné pohyby alebo ponúkание rukávu pred zákusom, výhražné zvolania či údery palicou o nohavice pri začatí útoku, rôzna intenzita útoku, ukončenie boja pri nedostatku odolnosti psa bez pokynu rozhodcu, atď., sú neprípustné. Ukončenie cviku – pozri bod 9.

8.. „Útok na psa z pohybu

IGP-1: 30 m, IGP-2: 40m, IGP-3: 50 metrov

Pri skúške IGP 1 a IGP 2 ostáva figurant stáť na mieste, kde bola 1. časť ukončená. Psod ide na pokyn so psom na východiskovú pozíciu cviku.

Pri IGP 3 na pokyn rozhodcu opustí figurant jemu určený úkryt a prejde poklusom príslušný priestor až k stredovej osi. Ďalej figurant bez toho, aby poklus prerušil, zaútočí čelne krikom a výhražnými pohybmi palicou na psod a psa. Pes musí byť zachytený na ochranný rukáv elastickým prispôsobivým pohybom. Pri stretnutí so psom, pokiaľ je to potrebné, sa môže figurant natočiť telom tak, aby zachytil útok psa. V žiadnom prípade nesmie byť pes obehnutý. Akonáhle sa pes zahryzne, je figurantom presunutý bočne a v priamom smere začína fáza odolnosti psa. Každopádne nesmie dôjsť k prevráteniu psa. Všetkých psov musí figurant tlačiť do rovnakého smeru. Rozhodca sa musí postaviť tak, aby mohol u všetkých psov posúdiť útok, odolnosť, záhryz, pustenie a stráženie. Tlačenie psa k psodovi je neprípustné. Dobu trvania záhryzu určuje rozhodca. Na jeho pokyn sa figurant zastaví a prestane so psom bojovať. Ak je útok na psa vykonaný zodpovedajúcou dynamikou, má rozhodca optimálne podmienky k posudzovaniu. Akékoľvek pomocné pohyby figuranta, ako zmiernenie tempa útoku, prevzatie psa na ochranný rukáv v zastavení, úhybné pohyby pred zákusom, obehnutie psa, ponúkание rukáva pred zákusom, povoľovanie rukáva po zákuse, rôzna intenzita bojovnosti, ukončenie boja pri nedostatku bojovnosti psa bez povelu rozhodcu, atď., sú neprípustné. – pozri bod 9.

9. „Ukončenie cviku obrany“

Ukončenie všetkých cvikov obrany je nutné vykonávať tak, aby mohol rozhodca pozorovať spôsob zákusu, púšťanie a stráženie (neukončiť chrbtom k rozhodcovi, udržiavať zrakový kontakt s rozhodcom). Po ukončení cviku obrany je potrebné odpor voči psovi zmierniť, figurant zastaví dráždenie pohybom bez toho, aby ochranný rukáv zreteľne povolil. Tento nie je ohnutý smerom hore, ale zostáva držaný tak, ako bol v predchádzajúcom cviku. Palica je držaná smerom dolu, bočne, pozdĺž tela, aby nebola pre psa viditeľná. Pri púšťaní nesmú byť figurantom vykonávané žiadne pomocné postoje. Po pustení udržiava figurant so psom zrakový kontakt, akékoľvek dráždivé či pomocné postoje rôznych druhov sú nepripustné. Aby mohol byť udržaný zrakový kontakt pri zastavení, môže sa figurant k pohybujúcemu sa psovi pomaly, netrhavými pohybmi otáčať.

10. „Neistota a zlyhanie psa“

Na psa, ktorý pri cvikoch obrany nezahryzne alebo zákus uvoľní a pustí, figurant ďalej útočí, pokiaľ cvik nie je rozhodcom ukončený. V tejto situácii nesmie figurant v žiadnom prípade poskytovať psovi pomoc alebo sám cvik ukončiť. Psi, ktorí nechcú púšťať, nesmú byť k tomuto nútení držaním palice v príslušnej pozícii alebo jej pohybom. Psi, ktorí pri strážení majú snahu figuranta opustiť, nesmú byť dráždivými pohybmi lákaní k zotrvaniu. Pri všetkých cvikoch a ich častiach sa musí figurant vždy chovať aktívne alebo neutrálne podľa požiadaviek skúšobného poriadku. Pokiaľ pri strážení pes do figuranta narazí alebo ho uhryzne, je nutné zdržať sa akýchkoľvek obranných pohybov.

Ustanovenia k jednotlivým skúškam

Skúška doprovodného psa s preskúšaním v doprave BH-VT

Pripustení sú všetci psovodi, ktorí preukážu, že úspešne absolvovali „odbornú skúšku“ regulovanú analogicky ku smerniciam národnej organizácie FCI, alebo predložia úradný dôkaz o absolvovaní. Pripustení sú psi všetkých rás a veľkostí. Pripustný vek sa určuje národnou organizáciou, avšak nesmie byť nižší ako 12 mesiacov.

Psi, ktorí v časti A (Skúška doprovodného psa na cvičisku) nedosiahli úspešne 70 % bodov, nebudú pripustení do časti B „Skúška v cestnej premávke“. Na konci skúšky rozhodca nedá výsledky podľa bodov, ale len „Splnil“ alebo „Nesplnil“. Skúška je úspešná ak v časti A je dosiahnutých 70 % z bodov, ktoré je možné dosiahnuť a v časti B uzná rozhodca cviky ako dostatočné. Rozhodcovi je však povolené na želanie usporiadateľa zaradiť psov do poradia pre vyhlásenie víťazov. BH-VT je podľa tohto skúšobného poriadku povinná pre absolvovanie nasledujúcich skúšok. Počet opakovania skúšky je dobrovoľný, ale počas jedného podujatia (aj dvojdnová skúška) môže byť len jedenkrát prevedená. Každé hodnotenie skúšky, bez ohľadu na výsledok, sa musí zapísať do výkonnostného preukazu.

Priebeh skúšky: Skúška doprovdného psa s preskúšaním v doprave

Preskúšanie reakcie na strelbu v rámci tejto skúšky neprebíha.

Jednotlivé cviky analogicky vo všeobecnej časti

Ovládateľnosť na vodiťku 15 bodov

Ovládateľnosť bez vodiťka 15 bodov

Pozor: Výnimočné predpisy pre BH-VT vo všeobecnej časti

Odloženie v sede 10 bodov

Pozor: Výnimočné predpisy pre BH-VT vo všeobecnej časti

Odloženie v ľahu s privolaním 10 bodov

Pozor: Výnimočné predpisy pre BH-VT vo všeobecnej časti

Dlhodobé odloženie 10 bodov

Skúška v cestnej premávke**Všeobecná časť**

Nasledujúce cviky sa uskutočňujú mimo cvičiska vo vhodnom prostredí v uzatvorených obciach. Rozhodca spolu s vedúcim skúšky stanoví kde a ako sa cviky uskutočnia na verejnom priestranstve (ulice, cesty alebo námestia). Verejná premávka nesmie byť obmedzená. Vykonanie tejto skúšky je pre svoju mimoriadnosť časovo veľmi náročné. Požiadavky na výkonnosť nesmú byť ovplyvnené povrchným posúdením v prípade účasti väčšieho počtu psov. Body sa za jednotlivé cvičenie časti B nepridávajú. Pre absolvovanie tohto skúšobného oddielu je rozhodujúci celkový dojem správania sa psa v doprave a na verejnosti. Ďalej popísané cviky sú podnetom a môžu byť rozhodcom individuálne prispôbené miestnym podmienkam. Rozhodca je oprávnený pri pochybnostiach v posudzovaní psov opakovať cvičenia prípadne ich meniť.

Priebeh skúšky (nasledujúce cviky predstavujú minimálne požiadavky , môžu byť rozšírené národnou organizáciou)**Stretnutie so skupinou osôb**

Na pokyn rozhodcu prejde psovod so svojim psom na vodiťku určený úsek ulice po chodníku. Rozhodca sleduje dvojicu v primeranej vzdialenosti. Pes má poslušne sledovať psovoda na voľne visiacom vodiťku s ramenom na úrovni kolena psovoda. Voči chodcom a cestnej premávke sa má pes chovať ľahostajne. Po ceste prebehne popred psovoda chodec (dohodnutá osoba). Pes sa má zachovať neutrálne a bez záujmu. Psovod a pes idú ďalej cez voľnú skupinu najmenej 6 osôb, pričom jedna osoba osloví psovoda a podaním ruky ho pozdraví. Pes má na pokyn psovoda ostať vedľa neho sedieť alebo ležať a počas krátkeho rozhovoru sa má správať pokojne.

Stretnutie s cyklistami

Pes na vodítku ide po ceste a najprv ho zozadu predbehne cyklista, ktorý pri tom zvoní. Vo veľkej vzdialenosti sa cyklista otočí a prichádza oproti psovodovi a psovi. Pritom opäť zvoní. Jazda okolo sa má uskutočniť tak, že sa pes nachádza medzi psovodom a cyklistom. Pes na vodítku sa má voči cyklistom chovať bez záujmu.

Stretnutie s motorovými vozidlami

Psovod ide so psom na vodítku okolo viacerých vozidiel, pritom jedno z vozidiel začne štartovať. Pri inom vozidle sa zabuchnú dvere. Počas toho, čo psovod a pes idú ďalej, zastaví vedľa nich auto. Otvorí sa okienko a psovod je požiadaný o informáciu. Pritom má pes na pokyn psovoda ostať sedieť alebo ležať. Pes sa má správať pokojne a netýkavo voči vozidlám a dopravnému hluku.

Stretnutie s korčuliarmi a bežcami

Psovod ide so psom na vodítku po pokojnej ceste. Predbehnú ich dvaja bežci bez spomalenia. Keď sa bežci vzdialia, idú oproti nim ďalší bežci a prebehnú okolo nich bez spomalenia. Pes nemusí ísť korektne pri nohe, avšak nesmie predbiehajúcich alebo oproti bežiacich bežcov obťažovať. Je prípustné, aby psovod svojho psa pri stretnutí dal do polohy sadni alebo ľahni. Miesto bežcov môžu psovoda a psa predbehnúť a ísť im naproti dvaja na skejtbordoch alebo korčuliach.

Stretnutie s inými psami

Pri predbehnutí alebo stretnutí s iným psom v sprievode psovoda sa ma pes správať neutrálne. Psovod môže zopakovať povel „k nohe“ alebo psa pri stretnutí uviesť do polohy sadni alebo ľahni.

Správanie sa krátkodobo opusteného a na vodítku priviazaného psa v premávke, správanie sa voči iným zvieratám.

Na pokyn rozhodcu sa prejde psovod so psom na vodítku po chodníku menej rušnej ulice. Po krátkej trase sa psovod zastaví na pokyn rozhodcu a upevní vodítko na plot, alebo niečo podobné. Psovod sa odoberie mimo dohľad do obchodu alebo do vchodu domu. Pes smie stáť, sedieť alebo ležať.

Počas neprítomnosti psovoda prejde okolo psa chodec (dohodnutá osoba) so psom na vodítku s bočným odstupom približne 5 krokov od skúšaného psa. Osamote nechaný pes sa má počas neprítomnosti psovoda chovať pokojne. Okolo vedeného psa (nepoužiť agresívneho psa) má nechať prejsť bez útočného postoja (silné ťahanie vodítka, neustále brechanie). Na pokyn rozhodcu je pes odviazaný a odvedený. Poznámka: Je prenechané na rozhodcovi, či jednotlivé cviky budú vykonané s každým psom na určených miestach, alebo či

všetkých skúšaných nechá vykonať len niektoré cviky a potom so všetkými prejde k nasledujúcemu miestu skúšky a tam bude pokračovať podobným spôsobom.

Časť A- pachové práce. Všeobecné podmienky

Cudzia stopa =CS Vlastná stopa = V	IGP - 1	IGP -2	IGP -3	IFH - V	IFH - 1	IFH – 2	IGP - FH
Stopa	V	CS	CS	V	CS	CS	CS
Dĺžka min.	300 krokov	400 kroko v	600 krokov	600 krokov	1200 krokov	1800 krokov	2x 1 stopa dlhá 1800 krokov, na 2 rôznych miestach, 2 rôzny šľapači, počas dvoch dní jednej dvoj dňovej skúšky
Úseky	3	3	5	5	7	8 z toho 1 polkruh s 30m rádiusom	8z toho 1 polkruh s 30m rádiusom
Lomy	2	2	4	4 z toho 3 v pravom uhle, posledn ý je ostrý	6 v pravom uhle	7 z toho min. 2 ostré (30- 60°)	7 z toho min. 2 ostré (30- 60°)
Odstup medzi lomami	Min. 50 krokov	Min. 50 kroko v	Min. 50 krokov	Min. 50 krokov	Min. 50 krokov	Min. 50 krokov	Min. 50 krokov
Predmety hodnotenie	3 vlastn é 3 x 7	3 cudzie 3 x 7	3 cudzie 3 x 7	3 vlastné 3 x 7	4 cudzie 3 x 5	7 cudzie 7x3	7 cudzie 7x3

	bodov	bodov	bodov	bodov	bodov 1 x 6 bodov	bodov	bodov
Položenie predmetov	jeden na 1. úseku, druhý na 2. úseku, tretí na konci	Jeden na 1. úseku, druhý na 2. úseku, tretí na konci	1. najskôr po 100 kr. na 1. alebo 2. úseku ,2. na pokyn rozhodcu , 3 na konci	1. najskôr po 100 kr. na 1. alebo 2. úseku ,druhý na 2. alebo 3. úseku, 3 na konci	1 najskôr po 100 kr., 2. a 3. podľa nákresu, 4 na konci	1 najskôr po 100 kr., 2-6 podľa nákresu (možné aj 2 predmety na jednom úseku)	1 najskôr po 100 kr., 2-6 podľa nákresu (možné aj 2 predmety na jednom úseku)
Rozmery predmetov v cm	D: 10 Š: 2-3 H: 0,5-1	D: 10 Š: 2-3 H: 0,5-1	D: 10 Š: 2-3 H: 0,5-1	D: 10 Š: 2-3 H: 0,5-1	D: 10 Š: 2-3 H: 0,5-1	D: 10 Š: 2-3 H: 0,5-1	D: 10 Š: 2-3 H: 0,5-1
Vek stopy	20 min.	30 min.	60 min.	90 min.	120 min.	180 min.	180 min.
Doba vypracovania	15 min.	15 min.	20 min.	20 min.	30 min.	45 min.	45 min.
Kríženie	-----	-----	-----	-----	30 min. pred nasadením	30 min. pred nasadením	30 min. pred nasadením
Predpoklad	BH - VT	IGP - 1	IGP – 2	BH/VT	BH/VT	IFH - 1	IFH-2 alebo BH/VT

Stopy IGP-V a IGP- ZTP

	IGP - V	IGP - ZTP
	Vlastná stopa	Vlastná stopa
Minimálna dĺžka	200 krokov	300 krokov
Úseky	2	3
Lomy (v pravom uhle)	1	2
Vek stopy	Vypracovať ihneď	20 min.
Čas na vypracovanie	Do 10 min.	15 min.
Predmety	2 vlastné predmety	3 vlastné predmety
Rozmery predmetov	dĺžka: 10 cm šírka: 2-3 cm hrúbka: 0,5-1 cm	dĺžka: 10 cm šírka: 2-3 cm hrúbka: 0,5-1 cm
Hodnotenie	Vypracovanie stopy: 79 bodov Predmety: 21 bodov	Vypracovanie stopy: 79 bodov Predmety: za každý 7 bodov
Predpoklad	BH - VT	BH - VT

Kríženie :len pri IFH-1, IFH-2 a IGP-FH:

Kríženie nesmie byť položené v rozsahu 40 krokov pred alebo 40 krokov za lomom, taktiež nesmie prechádzať cez prvý alebo posledný úsek stopy. Kríženie sa položí tak, že prekrižuje dva úseky stopy pod nie menším uhlom ako 60°. Pes môže kríženie overiť, nesmie však popritom opustiť stopu. Ak pes nasleduje kríženie a prekročí vzdialenosť dĺžky stopovacieho vodítka, musí sa stopovanie ukončiť.

Zvláštne ustanovenie: len pre IFH-2 a IGP FH

Psovodovi je po dohode s rozhodcom povolené prerušiť stopu, ak si myslí, že on alebo jeho pes z dôvodu telesnej kondície, alebo poveternostných podmienok (napr. veľká horúčava) potrebujú krátku prestávku. Prestávky sa započítavajú do celkového času na vypracovanie stopy. Počas prestávky alebo pri predmete smie psovod svojmu psovi očistiť hlavu, oči a nos. Za tým účelom môže mať pri sebe vlhkú handru, alebo vlhkú špongiu, tieto predmety musí pred začiatkom ukázať rozhodcovi. Ďalšie pomocne predmety nie sú povolené.

Vhodný terén na stopy

Vhodným terénom na stopovanie je každý prírodný terén napr. lúka, pole, les. Pri všetkých stupňoch skúšok je možné prispôbiť stopu danému terénu – môže sa použiť aj striedavý povrch a prekríženie chodníkom.

Položenie stopy

Delegovaný rozhodca, prípadne zodpovedná osoba určí priebeh stopy, prispôbený danému terénu. Pri skúške IFH-1, IFH-2, IGP-FH dostane kladač od rozhodcu alebo zodpovednej osoby nákres terénu, v ktorom sú naznačené rôzne terénne znaky (napr. stromy, stĺpy, chaty atd.) Rozhodca/zodpovedná osoba dozerá na položenie stôp a riadi kladača. Stopy môžu byť položené rôzne. Lomy a predmety nesmú byť pri stopách položené v rovnakej vzdialenosti, prípadne v rovnakých odstupoch. Začiatok stopy je označený viditeľne tabuľkou, ktorá je naľavo od nášľapu zapichnutá v zemi. Kladač chvíľu postojí na začiatku a potom ide normálnym krokom určeným smerom. Pri šľapaní stopy je potrebné dbať, aby boli položené prirodzenou chôdzou. Taktiež lomy sa kladú prirodzenou chôdzou, pričom je potrebné dbať na možnosť priebežného stopovania do ďalšieho úseku. Prerušenie stopy nie je povolené (pozri náčrtok). Pomocné zastavenia šľapača ako aj šúchanie a neprirodzená chôdza v celom rozsahu stopy nie je dovolené. Predmety sa nesmú položiť, v oblasti 20 krokov pred a 20 krokov za lomom a musia ležať na stope. Po položení posledného predmetu musí šľapač pokračovať minimálne 10 krokov v priamom smere. Počas kladenia sa pes so psovodom zdržuje mimo dohľadu. Poradie štartujúcich sa po kladení stôp vylosuje rozhodcom.

Predmety

Predmety sa nesmú farebne veľmi odlišovať od terénu. Psovod (IGP-V, IZTP, IGP-1, IFH-V), alebo šľapač (IGP-2, IGP-3, IFH-1, IFH-2, IGP-FH) musí predmety ukázať pred našľapaním stopy rozhodcovi alebo zodpovednej osobe. Smú sa použiť predmety, ktoré šľapač (psovod) minimálne 30 minút sám napachoval. Na stope musia byť použité rôzne predmety (materiál: napr. koža, textil, drevo). Pri kvalifikačných pretekoch a IFH skúškach sa predmety označujú číslami, ktoré sa zhodujú s poradím stopy (číslo na tabuľke).

Vyhľadanie predmetov

Označenie

Označenie predmetov môže prebiehať v sede, leže alebo v stoji, alebo nasledovať striedavo. Predmety musia byť označené presvedčivo a bez zásahu psovoda. Po označení pustí psovod stopovaciú šnúru, prípadne položí, pristúpi samostatne ku psovi a zdvihnutím predmetu ukáže rozhodcovi, že bol psom nájdený. Pristúpenie ku psovi je povolené z oboch strán. Pes sa nasadzuje z tejto pozície na nasledujúce vypracovanie stopy. Označenie musí byť v

smere stopy. Mierne šikmá poloha v leže, sede či v stojí je prípustná. Predmet musí ležať pred alebo medzi prednými labami psa.

Pes má do ďalšieho nasadenia ostať pokojne v polohe označenia. Predmety, ktoré boli označené s veľkou pomocou psovoda, sa považujú za nenájdene. Po nájdení predmetu je pes povelom pre stopovanie opäť nasadený na stopu.

Zdvihnutie/prinesenie

Nájdenie predmetov môže byť prevedené okrem označenia aj zdvihnutím predmetov. Pes môže po zdvihnutí ostať stáť, sadnúť si alebo predmet priniesť psovodovi. Je chybné si s predmetom ľahnúť, alebo pokračovať v stopovaní. Pri prinášaní musí psovod zostať stáť. Pes sa nasadí na pokračovanie v stopovaní na mieste kde mu psovod odobral predmet. Ak pes a ani kladač nenájdu na stope 1 predmet, nestiahnu sa žiadne body. Ak sa na stope nenájde viacero predmetov, musí byť psovodovi ponúknutá náhradná stopa. Ak psovod odmietne náhradnú stopu, rátajú sa nenájdene predmety ako neoznačené. Toto pravidlo neplatí pre IGP-1, IGP-V, IGP-ZTP a IFH-V. Ak sa pri týchto skúškach nenájde predmet psom ani psovodom, nezadajú sa žiadne body za predmet.

Stopovanie so stopovacím vodítkom prípadne bez stopovacieho vodítka

Stopovacie vodítko

Pes môže stopovať na 10 metrovom vodítku. Rozhodca musí prekontrolovať pred začatím stopovania (najneskôr pri hlásení) dĺžku stopovacieho vodítka, obojok a stopovací postroj. Samonavíjacie vodítko nie sú povolené. Stopovacie vodítko môže byť vedené cez chrbát psa, bočne, medzi prednými alebo aj zadnými nohami psa. Môže byť upevnené priamo na obojok psa, ktorý nie je nastavený na sťahovanie alebo na mieste k tomu určenému na stopovacom postroji. (Povolené sú hrudné alebo bederné postroje bez prídavných remeňov). Pri použití bedrového postroja sa musí dať pozor, aby zadné popruhy nepresahovali posledné rebro a nezasahovali prípadne do slabín psa. Ak drží psovod stopovacie vodítko v ruke, môže toto byť previsnuté, ale nesmie podstatne skrátiť požadovanú vzdialenosť medzi psovodom a psom. Dotyk so zemou nie je chybou.

Stopovanie na voľno

Pri stopovaní bez stopovacieho vodítka musí byť dodržaný minimálne 10 metrový odstup.

Prihlásenie/odhlásenie

Na výzvu sa hlási psovod so psom pripraveným na stopovanie (stopovacie vodítko musí byť roztiahnuté a prípadný stopovací postroj na psovi) v základnom postoji u rozhodcu a oznámi mu či pes predmety dvíha alebo označuje. Psa možno viesť na krátkom vodítku do 2 metrov pred nášľapom. Nátlak na psa počas prípravy na stopu, nasadenia a v priebehu celého stopovania ne je dovolený. Na pokyn rozhodcu sa pes vedie na začiatok a nasadí sa na

stopu. Krátke sadnutie psa pred nášľapom (cca 2 m) je povolené. Najneskôr v tejto pozícii sa musí stopovacie vodítko dať do správnej pozície (na stopovací postroj, medzi predné/zadné laby). Po skončení stopovacej práce sa musia nájdené predmety ukázať rozhodcovi. Hranie so psom alebo kŕmenie po označení posledného predmetu, pred odhlásením a pred oznámením počtu bodov nie je dovolené. Odhlásenie psa sa koná v základnom postoji. Po odhlásení sa môže pes prepnúť na krátke vodítko.

Nasadenie na stopu/správanie sa na stope

Pes sa nasadí na stopu pri tabuľke povelom pre stopovanie. Psovod má povolené maximálne 3 pokusy uviesť psa na stopu. Druhy a tretí pokus o nasadenie má za následok stiahnutie bodov za prvý úsek na stope. Pes musí s nízkym nosom stopu navetrať a pokračovať po stope motivovane s nízkym nosom, vysokou intenzitou, vytrvalo a v rovnomernom tempe. Ak pes pracuje na stope presvedčivo a intenzívne, nie je rýchlosť stopovania rozhodujúca. Každé nasadenie psa (aj pri nasadení po nájdení predmetu) sa vykonáva povelom pre stopovanie. Psovod má možnosť určitej vôle s vodítkom. Nasadenie nie je časovo obmedzené, rozhodca sa musí orientovať viacej na správanie sa psa na začiatku prvého úseku a intenzite načuchania stopy.

Ak sa pes zamotá do stopovacieho vodítka tak, že je obmedzený v ďalšej práci, má psovod možnosť po dovolení rozhodcom, dať psa do ľahu povelom z konca stopovacieho vodítka, odmotať ho a znova dať povel od konca vodítka na stopovanie. Body sa nezrážajú.

Len pre IFH-1/ IFH-2/IGP-FH

Ak si psovod nie je istý, že pes stopu načuchal, môže ho nanovo nasadiť. Môže to zopakovať len raz a len dotedy, kým sa sám nenachádza na stope. V takom prípade sú povinne stiahnuté 4 body.

Lom

Lomy musí pes vypracovávať samostatne. Krúženie na lome je chybou. Overovanie bez opustenia stopy nie je chybné. Za lomom má pes ďalej pokračovať vysokou intenzitou a rovnakým tempom. V oblasti lomov sa má psovod držať v predpísanej vzdialenosti. Pri tomto nemusí nasledovať psa po stope. Vybočenie zo stopy je psovodovi povolené až keď pes zmenil smer a jasne sa nachádza na ďalšom úseku.

Pochvala

Občasná pochvala pri stopovaní vo všetkých stupňoch skúšok je povolená, okrem IGP-3, IFH-1, IFH-2 a IGP-FH. Avšak nie na lomoch. Dodatočne je povolené vysloviť krátku pochvalu pri predmetoch pri všetkých skúšobných stupňoch. Tá môže zaznieť pred alebo po ukázaní predmetu rozhodcovi.

Ukončenie/Diskvalifikácia

Ak psovod pridržia psa, ktorý opustí stopu, musí na pokyn rozhodcu psa nasledovať. Ak pokyn nenasleduje, rozhodca ukončí stopársku prácu. Ak sa koniec stopy nedosiahne v čase, ako je maximálna doba na vypracovanie pre jednotlivé skúšobné stupne, ukončí rozhodca stopovanie. Neplatí pri skúškach IFH-1, IFH-2 a IGP-FH v prípade, že sa pes nachádza na poslednom úseku. Hodnotí sa práca doterajšieho stopovania. Ak pes nestopuje (dlhšie krútenie sa na jednom mieste bez stopovania), aj keď sa nachádza na stope a maximálny čas vypracovania ešte neprešiel, môže sa práca na stope ukončiť.

Ak pes počas práce na stope podľahne loveckému inštinktu pre výskyt diviny, môže sa psovod pokúsiť zvukovým povelom „ľahni“ psa dostať pod kontrolu. Na pokyn rozhodcu povelom privolá psa a pokračuje s prácou na stope. Smie sa vysloviť povel pre stopovanie. Ak sa to nepodarí, je pes diskvalifikovaný. Hodnotenie: Diskvalifikácia pre neposlušnosť.

Ďalšie kritériá hodnotenia/úloha rozhodcu

Hodnotenie jednotlivých úsekov na stope je závislé na ich dĺžke, možnostiach terénu, poveternostných podmienkach a kvalite týchto možností.

Rozhodca musí dodržať odstup od stopujúceho psa, aby tento nebol ovplyvňovaný pri práci. Pes nesmie byť v priestore, na ktoré má právo pri stopovaní (10 metrový rádius okolo psovoda a 10 metrová vzdialenosť k ďalšiemu úseku) ovplyvňovaný rozhodcom a šľapačom. Rozhodca musí brať do úvahy nielen psa, psovoda ale aj možnosti terénu, počasie, možné kríženia a časový faktor. Svoje hodnotenie musí opierať na celkových veličinách vplyvu. Hodnotenie má prebiehať podľa týchto kritérií.

- Správanie sa pri stopovaní (napr. motivované vykonávanie práce psa s rovnakou intenzitou pred a po lome, ako aj pred a po označení predmetov)
- Stav vycvičenosti psa (napr. hektické nasadenie, utlačené správanie, odmietavé správanie)
- Nepovolená pomoc psovoda
- Ťažkosti pri vypracovaní stopy:

Stav terénu (porast, piesok, zmena terénu, hnoj)

Veterné pomery

Pohyb divjej zveri

Počasia (horúčava, chlad, dážď, sneh)

Zmena počasia

Rozhodca musí posúdiť s akou nadšenosťou, istotou alebo neistotou alebo povrchnosťou pes pracuje.

Zníženie hodnotenia

Pre všetky skúšobné stupne

Ak pes preruší stopovanie, psovod nepristúpi ku psovi a nasadí ho nanovo na dĺžku vodítka povelom “hľadaj” -2 body: **Pri IFH-2/IGP-FH: -1bod**

Ak pes preruší stopovanie a nasleduje nové nasadenie vedľa psa povelom “hľadaj” -4 body.

Pri IFH-2/IGP-FH: -2body

Pri nedôslednej práci, vyprázdňovaní sa, krúžení na lomoch, stálom povzbudzovaní, pomoci vodítkom alebo povzbudení v priebehu stopovania alebo pri predmetoch.

Časť B –poslušnosť

Všeobecné podmienky:

Základné požiadavky

- Výrazové správanie
 - Sebavedomie
 - Radostná, motivovaná práca
 - Koncentrácia/pozornosť
 - Harmónia tímu
- Technická korektnosť
 - Pozícia
 - Prevedenie

Pred začiatkom poslušnosti má rozhodca prekontrolovať pomôcky predpísané skúšobným poriadkom. Pomôcky musia byť v zmysle skúšobného poriadku.

Pri posudzovaní každého cviku rozhodca pozorne sleduje správanie psa od základného postoja až po ukončenie cviku.

Povely (P)

Ak pes ani po treťom povelu nevykoná cvik, je potrebné cvik ukončiť a nehodnotí sa. Pri privolaní sa môže namiesto povelu na privolanie vysloviť meno psa. Vyslovenie mena psa spolu s povelom platí ako dvojnásobný povel.

Reakcia psa na povel:

Pes má povel psovoda vykonať radostne. Pri bojzlivom a stresovom správaní sa sťahujú body.

Dodatočné povely:

Ak pes nevykoná cvik po 2. dodatočnom povelu, hodnotí sa 0 bodmi. Ak pes nevykoná časť cviku po 2. dodatočnom povelu, hodnotí sa max.” vrch nedostatočnej”

1. Dodatočný povel: “uspokojivo” za časť cviku
2. Dodatočný povel: “nedostatočne” za časť cviku

Napr. : 5 bodov za časť cviku:

1. Dodatočný povel: “uspokojivo” z 5 bodov = -1,5 bodu
2. Dodatočný povel: “nedostatočne” z 5 bodov = -2,5 bodu

Ak pes vykoná cvik bez povelu, hodnotí sa časť cviku známku “nedostatočne”.

Rozdelenie a hodnotenie cvikov v jednotlivých stupňoch

Cvik	IGP -1	IGP-2	IGP-3
Ovládateľnosť bez vodítka	15 bodov	15 bodov	15 bodov
Odloženie v sede za pochodu	10 bodov	10 bodov	5 bodov
Odloženie v ľahu s privolaním	10 bodov Za pochodu	10 bodov Za pochodu	10 bodov Za poklusu
Odloženie v stoji		5 bodov Za pochodu/späť ku psovi	10 bodov Za poklusu s privolaním
Aport voľný	15 bodov	10 bodov	10 bodov
Aport cez 1m prekážku	15 bodov	15 bodov	15 bodov
Prešplhanie/ aport šplhom	15 bodov 1 skok tam bez prinesenia	15 bodov Skok tam a späť s prinesením	15 bodov Skok tam a späť s prinesením
Vyslanie vpred s odložením	10 bodov	10 bodov	10 bodov
Dlhodobé odloženie	10 bodov	10 bodov	10 bodov
Spolu	100 bodov	100 bodov	100 bodov

Cvik	IGBH -1	IGBH - 2	IGBH - 3
Ovládateľnosť na vodítku	30 bodov	20 bodov	
Ovládateľnosť bez vodítka	30 bodov	20 bodov	20 bodov
Odloženie v sede za pochodu	15 bodov	15 bodov	10 bodov
Odloženie v ľahu za pochodu	15 bodov	15 bodov	10 bodov
Odloženie v stoji za pochodu			10 bodov
Aport voľný		10 bodov	15 bodov
Aport šplhom (140cm)			15 bodov

Vysielanie vpred s odložením		10 bodov	10 bodov
Dlhodobé odloženie	10 bodov	10 bodov	10 bodov

Špecifiká pri skúške IBGH 3

Poradie cvikov 2 až 6 sa vylosuje rozhodcom z 5 variantov:

1. Variant: Cvik 2,4,5,6,3
2. Variant: Cvik 4,3,6,2,5
3. Variant: Cvik 6,4,5,3,2
4. Variant Cvik 3,2,6,5,4
5. Variant Cvik 5,6,3,2,4

Všetci účastníci musia cviky 2 až 6 predviesť v rovnakom poradí.

Cviky poslušnosti IGP-V a IGP-ZTP

Cvik	IGP - V	IGP- ZTP
Ovládateľnosť na vodičku	30 bodov	25 bodov
Ovládateľnosť bez vodička	20 bodov	
Odloženie v sede		15 bodov
Odloženie s privolaním	15 bodov	20 bodov
Aport voľný	15 bodov	20 bodov
Preskočenie prekážky (80 cm)	10 bodov	10 bodov
Dlhodobé odloženie	10 bodov	10 bodov
Spolu	100 bodov	100 bodov

Hlásenie

Na začiatku oddielu B sa psovod so svojim psom predstaví rozhodcovi, ktorý ho pozdraví. Pes je pripútaný na vodičku, okrem IGP – 2, IGP -3, a IBGH -3.

Začiatok a koniec cviku

Rozhodca dáva pokyn k začatiu každého cviku. Všetko ostatné, ako obraty, zastavenie, zmena spôsobu chôdze, atď., sa vykonávajú bez pokynu rozhodcu. Dodržiavajú sa 3 sekundové pauzy, napr. zaradenie z presadnutia do základného postoja, držanie – odovzdanie aportu, pochvala psa a začiatok nového cviku. Ak psovod zabudne niektorý cvik vykonať, rozhodca ho vyzve tento cvik predviesť. Body sa nestahujú. Ak sa vynechá časť cviku, ovplyvní to hodnotenie.

Prevedenie základného postoja

Každý cvik začína a končí základným postojom . Zaujatie základného postoja je povolené pred každým cvikom len jeden krát. V základnom postoji musí pes sedieť priamo a pozorne pri ľavej nohe psovoda , tak že jeho rameno je v úrovni kolena psovoda. Rozkročený základný postoj je nesprávny, obidve ruky sú voľne pri tele.

Priebeh

Priebeh cvikov „odloženie v sede“, odloženie v ľahu s privolaním“, „stoj za pochodu“ (IBGH - 3), „stoj za poklusu“ a „vyslanie vpred“ sa vykonáva zo základného postoja. Pes vykoná cvik na zvukový povel psovoda počas 10 max. 15 krokov.

Pristúpenie ku psovi

Pri cvikoch, pri ktorých sa psovod vracia ku psovi, sa môže psovod ku psovi zaradiť spredu alebo zozadu.

Privolanie/predsadnutie/zaradenie

Pri privolaní môže psovod namiesto povelu vysloviť meno psa. Vyslovenie mena psa spolu s povelom sa počíta ako dvojitý povel. Pes musí pribehnúť radostne, cielene a ihneď a musí si predsadnúť tesne a priamo pred psovoda. Na povel “k nohe” sa musí pes ihneď zaradiť do základného postoja. Pes sa môže zaradiť ku psovodovi spredu , alebo psovoda obehnúť zozadu.

Výnimky v IBGH -1 až IBGH -3: Pri privolaní si nemusí pes predsadnúť, ale sa priamo zaradiť do základného postoja.

Pochvala

Chválenie psa je povolené po každom ukončení cviku iba v základnom postoji. Medzi pochvalou a zahájením nového základného postoja pre nasledujúci cvik sa dodržiava 3 sekundová pauza.

Chybné vykonanie pozície

Pre celkovom hodnotení technických cvikov (sadnutie, ľahnutie, státie) sa okrem ostatných chýb zrážajú body za chybné vykonanie pozície o 50 %.

Odovzdanie aportu

Ak pes neodovzdá ani po 3 povelu aport, dochádza k diskvalifikácii za neovládateľnosť.

Aportovacie činky

Pri aportovaní sa smú používať len činky, ktoré dal k dispozícii organizátor podujatia.

Výnimka: pri skúške doprovodného psa stupňa 2 a 3 smie psovod použiť vlastný aport.

Všetci štartujúci musia použiť tie isté činky. Činky musia spĺňať nasledujúce podmienky:

- Stredná časť činky musí byť z dreva
- Predpísaná váha činiek musí byť dodržaná
- Vzdialenosť strednej tyčky od zeme musí byť 4 cm.

	IBGH -2	IBGH – 3	IGP -1	IGP -2	IGP - 3
Voľný	Psovodova činka	Psovodova činka	650 gramov	1000 g	2000 g
Prekážka			650 g	650 g	650 g
Šikmá stena		Psovodova činka	Bez činky	650 g	650 g
	IGP –V	IGP – ZTP			
Voľný	Psovodova činka	650g			

Prekážka

Rozmer prekážky: Výška 100 cm, šírka 150 cm. Prekážka ma byť pohyblivá (pozri nákras). Spodná časť od zeme do výšky 79 cm je upevnená napevno. Horná časť 20 cm musí byť pohyblivá. Povinnosť použitia tejto prekážky pri kvalifikačných pretekoch, majstrovstvách atď, vstupuje do platnosti okamžite s platnosťou tohto skúšobného poriadku. Základne organizácie majú možnosť 3 rokov na prerobenie prekážky. Skúšobné skoky nie sú počas predvedenia povolené.

Šikmá stena

Šikmá stena sa skladá z dvoch spojených stien o šírke 150 cm a výške 191 cm . Steny stoja na zemi od seba tak vzdialené, že kolmá výška je 180 cm. Celá plocha stien musí byť pokrytá protišmykovým povrchom. Na vrchnej polovici steny sú pripevnené 3 lišty 24/48 mm. Všetky psy na skúške musia preskočiť tú istú prekážku.

Pri IGBH – 3 je šikmá stena postavená tak, že kolmá výška je 140 cm.

Popis cvikov

Ovládateľnosť na vodítku – ovládateľnosť bez vodítka a prevedenie strelby

Z priameho základného postoja musí pes psovoda na zvukový povel „k nohe“ pozorne, radostne a koncentrovane nasledovať s ramenom stále na úrovni kolena na ľavej strane psovoda. Predvedenie ovládateľnosti bez vodítka sa vykonáva podľa dole uvedenej schémy. Základné postavenie je potrebné zaujať najneskôr v čase, keď druhý psovod zaujal základný postoj pre cvik dlhodobé odloženie. Na preskúšanie ľahostajnosti pri strelbe sa na prvom

priamom úseku konajú dva výstrely za sebou (kaliber 6 mm) v časovom intervale 5 sekúnd a zo vzdialenosti minimálne 15 krokov.

Výstrely sa prevádzajú len v skúške IGP –V, IGP –ZTP a IGP -1 až IGP – 3

Pes musí reagovať na streľbu ľahostajne. Ak pes zareaguje na streľbu bojzливо, je diskvalifikovaný a stráca všetky doteraz získané body. Ak nie je reakcia psa na streľbu jednoznačná, môže rozhodca psa ešte raz samostatne preskúšať.

Pri skúškach BH – VT, IBGH -1 až IBGH – 3 sa streľba nevykonáva

Psovod vykonáva obraty čelom vzad doľava. Pes môže psovoda vpravo zo zadu obehnúť alebo vykoná obrat vľavo v mieste úrovne kolena psovoda. Rýchle a pomalé tempo sa musí zreteľne odlišovať od normálneho pochodu. Zmena tempa sa musí vykonávať bez medzikrokov.

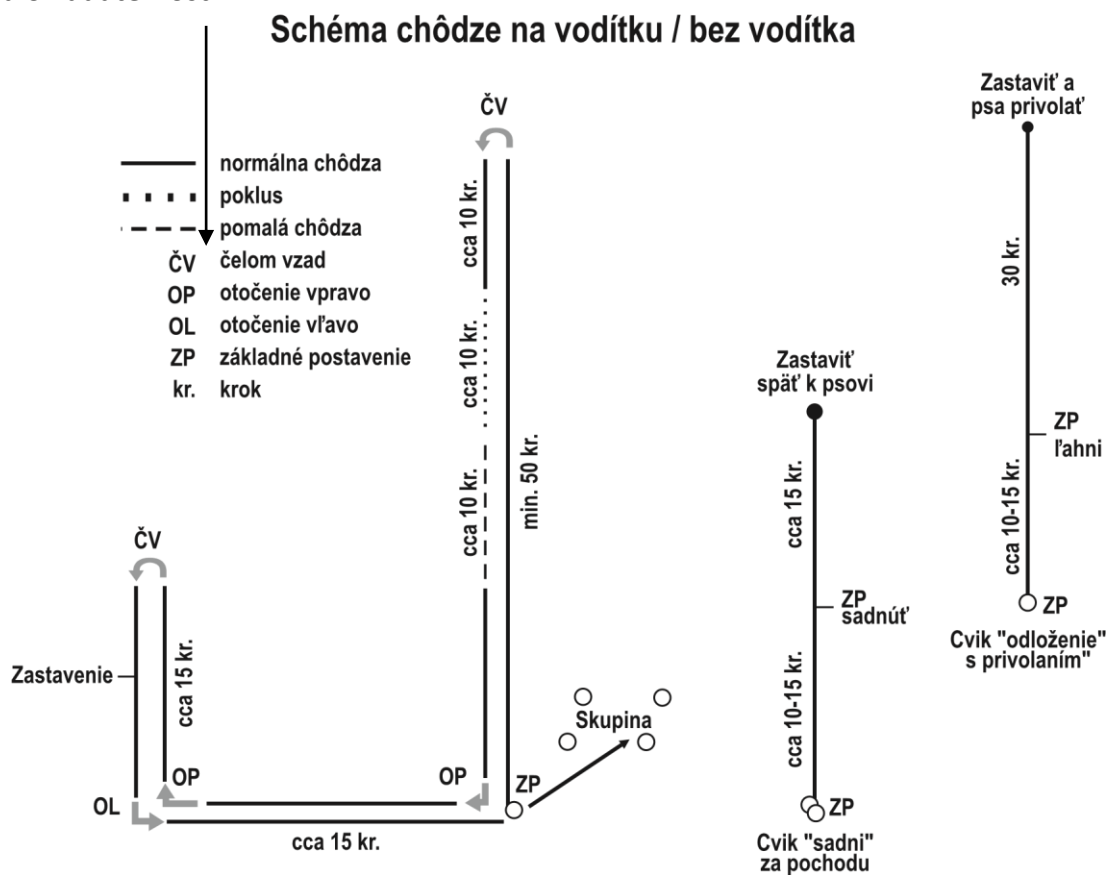
Po druhom obrate čelom vzad sa musí vykonať zastavenie, pričom pes sa musí posadiť samostatne, bez povelu.

Je potrebné predviesť prechod v skupine pohybujúcich sa osôb, na vodítka ako aj bez vodítka (IBGH –1 a IBGH -2). Psovod so svojim psom obchádza jednu osobu sprava a jednu osobu zľava (napr. vo forme 8) a najmenej jedenkrát sa zastaví v blízkosti osoby v skupine. Je na rozhodcovi, či nechá cvik zopakovať. Na pokyn rozhodcu opustí psovod so psom skupinu a zaujme koncový základný postoj. Po zaujatí základného postoja je pochválenie psa dovolené.

Ovládateľnosť bez vodítka musí prebiehať aj počas prekonávania vzdialeností medzi jednotlivými cvikmi. Pes musí byť korektne pri nohe aj keď sa ide po činku.

Zvláštne ustanovenie BH-VT: Ovládateľnosť na vodítka sa vykonáva podľa schémy. Pri ovládateľnosti bez vodítka ide psovod 50 krokov priamym smerom , po obrate čelom vzad a ďalších 10-tich až 15-tich krokoch prejde do poklusu (10 až 15 krokov) , prejde bez medzikrokov do pomalej chôdze a po ďalších 10 až 15 krokoch prejde do normálnej chôdze. Cvik sa ukončí základným postojom.

Schéma ovládateľnosti

Prevedenie

Psovod pristúpi pri skúške IGP -1, IBGH – 1 a IBGH -2, IGP –V a IGP –ZTP so psom pripútaným na vodítku a pri skúške IGP -2 a 3, ako aj IBGH -3 so psom bez vodítka k rozhodcovi a predstaví sa mu.

Na povolenie rozhodcu ide psovod pri všetkých skúškach (okrem BH-VT, IBGH-1 a IBGH-2) s voľným psom do základného postoja. Na pokyn rozhodcu zahájí cvik. Z priameho, kľudného a pozorného základného postoja nasleduje pes na povel " k nohe" psovoda a ide pri nohe pozorne, radostne, priamo a rýchlo. S lopatkou sa musí stále nachádzať vľavo, vo výške kolena psovoda a pri zastavení sa musí samostatne, rýchlo a rovno posadiť.

Na začiatku ide psovod so psom 50 krokov priamo bez zastavenia. Po obrate čelom vzad a po ďalších 10 až 15 krokoch prejde povelom "k nohe" do poklusu a pomalého kroku (každý 10 – 15 krokov). Prechod z poklusu do pomalého kroku sa musí vykonať bez medzíkrokov.

Počiatkové základné postavenie je miestom kde sa predvedie konečné základné postavenie. V skupine osôb musí psovod so psom obísť jednu osobu zľava a jednu osobu sprava a jedenkrát sa zastaviť.

Kritériá hodnotenia.

Za predbiehanie, odbočovanie do strán, zaostávanie, pomalé a váhavé posadenie, dodatočné povely, pomoc telom, chyby v základnom postoji, nepozornosť, nedostatočná radosť pri práci/motivácia ako aj pod tlakom a neuvolnené správanie psa dochádza k zníženiu hodnotenia.

Odloženie v sede za pochodu (pri všetkých skúšobných stupňoch)

1. časť: Začiatkový základný postoj, zahájenie, prevedenie sedu. 50% z bodov

2. časť: Psovod sa vzdiali od psa a vráti sa ku psovi, konečný základný postoj . 50% z bodov.

Po 10 -tich až 15 -tich krokoch si pes na zvukový povel „sadni“ rýchlo a v priamom smere sadne bez toho, aby psovod prerušil alebo menil spôsob chôdze, alebo sa obzeral. Pes musí zostať sedieť pokojne a sleduje pozorne psovoda. Vo všetkých skúškach sa psovod vzdiali od psa 15 krokov. Na pokyn rozhodcu sa psovod vracia spať ku psovi.

Výnimočné ustanovenie pri BH-VT: Psovod môže po vykonaní 10 až 15 krokov zastaviť a dať povel sadni, predtým ako sa vzdiali od psa.

Kritériá hodnotenia

Pomalé sadanie, nepokojné a nepozorné sedenie, má popri inom chybnom správaní za následok stratu bodov. Ak si pes namiesto sadnutia ľahne alebo stojí, zrazí sa 5 bodov (v IGP-3 -2,5 bodu)

Odloženie v leže za pochodu s privolaním

1. časť: Začiatkový základný postoj, zahájenie, vykonanie cviku ľahni. 50% z bodov

2. časť: Privolanie, predsadnutie, konečný základný postoj. 50% z bodov

Prevedenie 10 až 15 krokov sa pri skúšobných stupňoch IGP-1 a IGP-2, IGP-V, IGP-ZTP a IBGH-1 až IBGH-3 sa vykonáva v normálnom kroku. Pri IGP-3 prechádza psovod potom do poklusu dlhého 10 až 15 krokov. Na povel ľahni má pes rýchlo a v priamom smere zaľahnúť bez toho, aby psovod zmenil spôsob chôdze alebo sa obzrel. Psovod pokračuje krokom prípadne poklusom pri IGP-3 minimálne 30 krokov, zastaví sa a otočí sa ku psovi. Ten leží až do privolania pokojne a sleduje pozorne psovoda. Na pokyn rozhodcu sa pes privolá povelom alebo “menom psa”. Pes musí pribehnúť radostne, cieľavedomo a okamžite a tesne a priamo predsadnúť pred psovodom. Na zvukový povel „k nohe“ musí pes ihneď prejsť do konečného základného postoja.

Výnimočné ustanovenie v BH-VT: Psovod môže po 10 až 15 krokoch zastaviť a dať povel k zaľahnutiu, predtým ako sa vzdiali od psa. (dodržiavať 3 sekundové pauzy).

Kritériá hodnotenia

Pomalé zaľahnutie, nepokojné a nepozorné ležanie, pomalé prichádzanie, pomoc od psovoda, napr. rozkročený postoj, sa popri inom chybnom správaní hodnotí stratou bodov.

Ak pes namiesto zaľahnutia ostane sedieť alebo stáť, hodnotenie celkového cviku sa zníži o 50% .

Pes, ktorý nepribehne ani po 2 dodatočnom povelu na privolanie, je hodnotený známku nedostatočnú (nula bodov). V tomto prípade môže ísť psovod pre psa a môže pokračovať v skúške.

Odloženie v stoji za pochodu IGP-2 a IGBH-3

1. časť: Začiatkový základný postoj, zahájenie, vykonanie cviku stoj. 50% z bodov

2. časť: Prístup ku psovi, konečný základný postoj. 50 % z bodov

Po prevedení 10 až 15 krokov musí pes okamžite na povel „stoj“ ihneď a v priamom smere zastať bez toho, aby psovod prerušil svoj spôsob chôdze alebo sa obzeral. Psovod pokračuje ešte minimálne 15 krokov a potom sa otočí ku psovi. Na pokyn rozhodcu ide psovod späť , postaví sa vedľa psa na pravú stranu a dá povel na základne postavenie.

Kritériá hodnotenia

Oneskorené zastavenie , nepokojné a nepozorné státie, pomoc psovoda má za následok popri iných chybách zrážku bodov. Ak pes po zvukovom povelu „stoj“ sedí alebo leží, odoberie sa 5 bodov v IGBH-3 a pri IGP -2 – 2,5 bodu.

Odloženie v stoji za poklusu

1. časť: Začiatkový základný postoj, zahájenie, vykonanie cviku stoj. 50% z bodov

2. časť: Privolanie, predsadnutie, konečný základný postoj. 50 % z bodov

Po 10- tich až 15- tich krokoch poklusu musí pes na zvukový povel „stoj“ ihneď a v priamom smere zastať bez toho, aby psovod prerušil, zmenil poklus, alebo sa obzeral. Po ďalších 30- tich krokoch sa psovod zastaví a otočí sa ku psovi. Pes stojí pokojne a pozorne až do privolania.. Na pokyn rozhodcu privolá psovod psa povelom „ku mne“ alebo menom. Pes musí radostne, rýchlo a priamo pribehnúť a sadnúť si tesne a priamo pred psovoda. Na povel „k nohe“ musí pes prísť ihneď do konečného základného postavenia. Dodržiavať 3 sekundové pauzy.

Kritériá hodnotenia

Neokamžité státie, nepokojné a nepozorné státie, pomalé , nepriame pribehnutie, pomoc psovoda napr. rozkročený postoj psovoda, má za následok popri iných chybách zrážku bodov. Ak pes po zvukovom povelu „stoj“ sedí, alebo leží odoberie sa 5 bodov. Pes, ktorý nepribehne ani po 2. dodatočnom povelu na privolanie, je hodnotený známku nedostatočnú (nula bodov). V tomto prípade môže ísť psovod pre psa a môže pokračovať v skúške.

Aport voľný

Zo základného postoja odhodí psovod aportovaciu činku do vzdialenosti asi 10 metrov. Jeden úkrok je pri odhodení povolený, po prikročení nohou sa musí dodržať 3 sekundová

prestávka. Povel k prineseniu dáva až keď ap. činka pokojne leží. Pes musí na zvukový povel pre prinesenie rýchlo dobehnúť k aportovanej činke, ihneď ju uchopiť a psovodovi ju rýchlo priniesť. Cvik musí byť cieľavedome a motivovane vykonaný. Pri predsadnutí a počas prinesenia drží pes pokojne aportováciu činku v papuli tak dlho, pokiaľ mu ju psovod asi po 3 sekundách na povel pre pustenie odoberie. Pes musí aportováciu činku v predsadnutí dobre prezentovať. Po ďalšej 3 sekundovej prestávke pes zaujme na povel psovoda základný postoj. Psovod drží pritom činku vo vystretej pravej ruke smerom dolu. Psovod odloží aportováciu činku do určeného stojanu pre aparty.

Kritériá hodnotenia

Nechuť a pomalý beh psa pre činku a pri prinesení, chyby pri jej uchopení, pustenie aportovacej činky, hranie a prekusovanie činky, rozkročený postoj psovoda, chyba pri predsadnutí a pri základnom postoji (napr. nepokojne správanie) a pomoc psovodom sa hodnotí zrazením bodov.

Postavenie pred prekážkou a pred šikmou stenou

Vzdialenosť psovoda v základnom postoji ku prekážkam je minimálne 4 metre.

Aport skokom cez metrovú prekážku IGP-1, IGP-2 a IGP-3

Psovod zaujme so psom základný postoj najmenej 4 metrov pred prekážkou. Zo základného postoja odhodí psovod aportováciu činku (o váhe 650g) cez 100 cm vysokú prekážku. Jeden úkrok je pri odhodení povolený. Po pritiahnutí nohy je 3 sekundová prestávka. Pes sedí voľne a pokojne vedľa psovoda.

Na zvukový povel pre skok vykoná pes skok, v priebehu preskoku sa vydá povel na prinesenie. Pes musí pribehnúť priamo k aportovacej činke, ihneď ju uchopiť, skokom prekonať prekážku späť a priniesť ju priamo ku psovodovi. Celý cvik musí byť predvedený motivovane so silným skokom, bez dotyku prekážky. Pri predsadnutí a počas aportovania drží pes pokojne aportováciu činku v papuli tak dlho, kým mu ju psovod asi po 3 sekundách so zvukovým povelom na pustenie neodoberie. Pes musí dobre prezentovať do aportováciu činku v predsadnutí. Po 3 sekundovej prestávke nasleduje zvukový povel na priradenie sa k nohe, po ktorom pes zaujme základný postoj. Pritom drží psovod aportováciu činku v pripaženej pravej ruke. Psovod odloží aportováciu činku do určeného stojanu.

Kritériá hodnotenia

Pomalé a nemotivované vykonanie, chyby pri uchopení, pustenie aportovacej činky, hranie sa alebo jej prekusovanie, rozkročený postoj psovoda, chyby pri predsadnutí a pri konečnom základnom postoji (napr. nepokojné správanie), pomoc psovodom, sú hodnotené stratou bodov. Ak sa pes dotkne pri skoku prekážky, stiahnu sa v IGP-1-IGP-3 až do 1 bodu pri každom skoku, pri odraze o prekážku až do 2 bodov.

Zhodnotenie časti cviku je možné, ak z týchto troch častí (skok tam -prinesenie činky -skok späť) je aspoň jeden skok vykonaný a časť cviku prinesenie aportu.

Skok tam alebo späť nevykonaný, ap. činka bez chyby prinesená = 10 bodov

Skok tam a späť vykonaný bez chyby, ap. činka neprinesená = 0 bodov

Ak pes pri skoku tam zhodí prekážku, hodnotenie sa znižuje o 5 bodov.

Cvik sa zopakuje. Pri opakovaní sa hodnotí prinesenie ap. činky a skok späť.

Preskočenie šikmej steny (len IGP-1)

Psovod zaujme základný postoj pred šikmou stenou. Dá povel psovi na odloženie v sede, ide na druhú stranu a postaví sa do vzdialenosti 4 metrov od šikmej steny. Na pokyn rozhodcu vydá povel psovi na skok a privolanie. Pes musí energicky prekonať šikmú stenu šplhom, prísť ku svojmu psovodovi a predsadnúť si. Po 3 sekundovej prestávke sa pes na povel psovoda zaradí do základného postoja.

Kritériá hodnotenia

Chyby v základnom postoji, váhavé preskočenie, chyby pri predsadnutí ako aj zakončení a pomoc psovodom má za následok zníženie hodnotenia.

Aport šplhom cez šikmú stenu

Psovod zaujme so psom základný postoj najmenej 4 metre pred šikmou stenou. Zo základného

postoja odhodí psovod ap. činku (o váhe 650 g) cez šikmú stenu vysokú 180 cm. Jeden úkrok je pri odhode povolený. Po prikročení nasleduje 3 sekundová prestávka. Pes sedí pokojne a voľne vedľa psovoda. Pri odhodení ap. činky sa psovod so psom nachádza v začiatočnom základnom postoji. Na zvukový povel pre skok musí pes vykonať skok, počas vykonávania preskoku dá psovod zvukový povel na prinesenie. Pes musí priamo dobehnúť k ap. činke, ihneď ju uchopiť, šplhom prekonať šikmú stenu späť a priamo ju psovodovi priniesť. Pes musí celkovo vykonať cvik motivovane a predviesť silne skoky šplhom. Pri predsadnutí a počas aportovania musí pes držať ap. činku pokojne, kým mu ju psovod asi po 3 sekundách povelom na pustenie neodoberie. Pes musí ap. činku v predsadnutí dobre prezentovať. Po ďalšej 3 sekundovej prestávke zaujme pes na povel psovoda základný postoj. Pritom drží psovod ap. činku v pravej pripaženej ruke. Psovod odloží ap. činku do určeného stojanu.

Kritériá hodnotenia

Nemotivované, necieľavedomé vykonanie psom, chyby pri uchopení činky, jej pustenie, hranie a prekusovanie, rozkročený postoj psovoda, chyby pri predsadnutí a v základnom postoji (napr. nepokojné správanie), pomoc psovodom majú za následok stratu bodov. Na získanie časti bodov z hodnotenia musí pes vykonať aspoň jedno preskočenie. Ak pes nevykoná jeden skok, stráca dodatočne k tomu okrem iných chýb - 5 bodov.

Vysielanie vpred s odložením

1. časť: začiatkový základný postoj, prevedenie, vyslanie vpred. 50% z bodov

2. časť: povel na ľahnutie na pokyn rozhodcu, konečné základne postavenie. 50% z bodov

Ak pes nezdolá pri vyslaní psovodom minimálne 50% potrebnej vzdialenosti, alebo sa nedá ani po troch poveloch zastaviť, cvik sa neohodnotí.

Psovod vyšle jediným povelom a so súčasným jediným pokynom rukou psa vpred a sám zostane stáť. Po tomto povele sa pes prikázaným smerom cieľavedomo, rýchlo a priamo vzdiali najmenej 30 krokov od psovoda. Na pokyn rozhodcu dá psovod psovi zvukový povel na ľahnutie, na ktorý musí pes ihneď zaľahnúť. Psovod môže ponechať zdvihnutú ruku v smere prikázaného vyslania psa až do jeho ľahnutia. Na pokyn rozhodcu ide psovod ku psovi a postaví sa k jeho pravej strane. Po asi 3 sekundách, na pokyn rozhodcu, dáva psovod psovi zvukový povel na sadnutie, na ktorý si musí pes rýchlo sadnúť do základného postoja.

Kritériá hodnotenia

Chyby v zahájení cviku, váhavý beh psa vpred, váhavé odloženie psa, nepokojné ležanie ako ja chyby v základnom postoji majú za následok zníženie hodnotenia.

Pes sa po 1. povele zastaví, ale nezaľahne. Dodatočný povel na zaľahnutie -1,5 bodov

Pes sa po 1. povele zastaví, zaľahne po 2. dodatočnom povele -2,5 bodov

Pes sa po 1. povele zastaví, nezaľahne ani po 2. dodatočnom povele -3,5 bodov

Pes sa zastaví až po 1. dodatočnom povele, zaľahne - 2,5 bodov

Pes sa zastaví až po 2. dodatočnom povele, zaľahne - 3,5 bodov

Pes sa nezastaví ani po 2. dodatočnom povele 0 bodov

Pes po vyslaní okamžite na 1. povel ľahne, ale postaví sa, keď k nemu psovod na pokyn rozhodcu vykročí. Pes sa dá avšak zastaviť pred zdolaním 50 % vzdialenosti od psovoda. Hodnotenie je – 5 bodov.

Za ďalšie chybné správanie sa zrážajú body. Chyby v zahájení, nepresvedčivý beh psa vpred, váhavé zaľahnutie, nepokojné ležanie ako aj chyby v základnom postoji, majú za následok zníženie hodnotenia.

Dlhodobé odloženie

Dlhodobé odloženie psa sa vykonáva počas predvedenia poslušnosti iným psom. Psovod odloží psa na miesto určené rozhodcom, zo základného postoja povelom na ľahnutie. Psovod sa vzdiali na pozíciu podľa toho, aký skúšobný stupeň vykonáva:

IGP-1, IGP-2, IGP-V, IGP-ZTP a IBGH-1 až 3, psovod stojí minimálne 30 krokov vzdialený od psa a zostáva v dohľade (chrbtom ku psovi).

IGP-3: psovod stojí minimálne 30 krokov vzdialený od psa, mimo dohľadu.

Počas vykonávania poslušnosti iným psom musí pes bez zásahu psovoda pokojne ležať v odložení.

Kritériá hodnotenia

Chyby pri základnom postavení, nepokojné správanie, pomoc psovodom, predčasné postavenie sa, státie alebo sedenie, opustenie miesta odloženia majú za následok zníženie bodov.

Ak sa pes pri odložení vzdialí od miesta viac ako 3 metre, platia nasledovné možnosti dosiahnutia čiastočného 50% hodnotenia popri inom chybnom správaní:

IGP-1: Čiastočné hodnotenie je možné, kým druhý predvedený pes ukončí tretí cvik.

IGP-2: Čiastočné hodnotenie je možné, kým druhý predvedený pes ukončí štvrtý cvik.

IGP-3: Čiastočné hodnotenie je možné, kým druhý predvedený pes ukončí piaty cvik.

IBGH 1: Čiastočné hodnotenie je možné, kým druhý predvedený pes ukončí tretí cvik.

IBGH 2: Čiastočné hodnotenie je možné, kým druhý predvedený pes ukončí štvrtý cvik.

IBGH 3: Čiastočné hodnotenie je možné, kým druhý predvedený pes ukončí piaty cvik.

IGP-V: Čiastočné hodnotenie je možné, kým druhý predvedený pes ukončí štvrtý cvik.

IGP-ZTP: Čiastočné hodnotenie je možné, kým druhý predvedený pes ukončí štvrtý cvik.

Ak pri príchode psovoda ide pes oproti, nasleduje strata do 3 bodov.

Pochvala

Je dovolené po každom ukončenom cviku psa pochváliť. Po pochvale môže zaujať psovod nový základný postoj, alebo dodrží 3 sekundovú pauzu a pokračuje v nasledujúcom cviku.

Zníženie hodnotenia

	IGP-1	IGP-2	IGP-3
Odloženie v sede Pes nesedí	-5 bodov	-5 bodov	-2,5 bodov
Odloženie v ľahu Pes neleží	-5 bodov	-5 bodov	-5 bodov
Aport voľný Pes neprinesie	0 bodov	0 bodov	0 bodov
Motivácia psa zmenou základného postoja psovoda, aby pes aportoval	Nedostatočný	Nedostatočný	Nedostatočný
Aport skokom 1m prekážka			
Len jeden skok	-5 bodov	-5 bodov	-5 bodov

Žiaden skok Bez prinesenia	-15 bodov -15 bodov	-15 bodov -15 bodov	-15 bodov -15 bodov
Aport šplhom- šikmá stena (len jeden skok) Žiaden skok	-15 bodov	Len 1 skok a prinesenie – 5 bodov Bez prinesenia -15 bodov	Len 1 skok a prinesenie -5 bodov Bez prinesenia -15 bodov
Vyslanie vpred s odložením Pozri popis cviku			

Časť C- Obrana – (Skúškové stupne IGP-1-3)

Všeobecné predpisy

Na obrane musí pes pri všetkých cvikoch zásadne zahryznúť len do na to určeného ochranného rukáva. Pri zahryznutí do inej nechránenej časti tela figuranta, nasleduje diskvalifikácia.

V štátoch , v ktorých je úder palicou zakázaný, sa môže táto časť cviku podľa IGP vynechať .

Údery palicou sú povolené dávať psovi len na ramená a v mieste kohútika.

Pes sa musí vo všetkých fázach zaťaženia správať neohrozene a počas celej obrany ukázať plný, energický a stabilný zakús.

Značenie

Skúšobným poriadkom predpísané značky musia byť dobre viditeľné pre psovoda, rozhodcu aj figuranta.

Tieto značky sú:

- stanovisko psovoda na odvolanie z vyštekávacieho úkrytu
- stanovisko figuranta pre útek a koncový bod úteku (20 krokov)
- poloha odloženia psa pre útek (pozri nákres)
- značka pre psovoda pre cvik útek (pozri nákres)

Úkryty

Na dlhších stranách vhodného priestoru je rozostavených 6 úkrytov, 3 po každej strane stupňovito (pozri nákres). Tie musia byť rozostavené pri každom skúšobnom stupni (IGP 1-3).

Základné podmienky

Počas obrany sa berú celkovo do úvahy pudové vlastnosti, sebavedomie, zaťaženosť ako aj kvalita zákusu a ovládateľnosť. Pes musí stále pôsobiť sebavedomým dojmom pri každom stretnutí s figurantom.

Hodnotenie/zníženie hodnotenia pri obrane

Pri týchto nedostatkoch nastáva zníženie hodnotenia :

- Pes reaguje počas útoku až do pustenia nesebavedomo, je prekvapený, zákusy nie sú pevné, nie sú plné a pokojné.
- Prekvapené správanie počas záťaže
- Nepozorné a nedominantné stráženie tesne pri figurantovi

Zníženie o jednu známku	<ul style="list-style-type: none">Mierne nepozorne stráženie a/alebo ľahko obťažuje pri strážení
Zníženie o dve známky	<ul style="list-style-type: none">Veľmi nepozorné stráženie a /alebo veľmi obťažuje pri strážení
Zníženie o tri známky	<ul style="list-style-type: none">Pes nestráži, ale neopustí figuranta
Nedostatočná	<ul style="list-style-type: none">Pes ide oproti prichádzajúcemu psovodovi
Ukončenie	<ul style="list-style-type: none">Pes neunesie záťaž figuranta, pustí rukáv a nechá sa odohnaťPes opustí figuranta pred povelom rozhodcu na príchod psovoda, alebo dostane dodatočný povel od psovoda na ostanie pri figurantovi

Púšťanie/Dodatočné povely – Hodnotenie a zníženie hodnotenia

Ak pes po prvom možnom povelu nepustí, psovod dostáva pokyn od rozhodcu na ďalšie 2 povolené dodatočné povely na púšťanie.

Váhavé púšťanie	1. dodatočný povel s okamžitým púšťaním	1. dodatočný povel s váhavým púšťaním	2. dodatočný povel s okamžitým púšťaním	2. dodatočný povel s váhavým púšťaním	Pes nepúšťa po 2. dodatočnom povelu príp. iné zakročenie
0,5 – 3,0	3,0	3,5 – 6,0	6,0	6,5 – 9,0	diskvalifikácia

Ak pes zahryzne znova, je povolený ďalší dodatočný povel na dosiahnutie kontroly psa.

Skúškové stupne IGP-1 až IGP-3 (cviky a rozdelenie bodov)

Cviky	IGP-1	IGP-2	IGP-3
Vyhľadanie figuranta	5	5	10
Vystavenie a vyštekánie	15	15	15
Pokus o útek figuranta	20	15	10
Obrana pri strážení	30	20	15
Zadný doprovod	-	5	5
Prepad psa pri zadnom doprovode	-	-	15
Útok na psa z pohybu	30	20	15
Obrana psa pri strážení	-	20	15
Celkom	100	100	100

Hlásenie

Psovod sa nahlási rozhodcovi v základnom postoji. Pri IGP-1, IGP-V a IGP-ZTP je pes pripútaný na vodítku, pri IGP-2 a IGP-3 je pes na voľno. Pod hlásením sa rozumie ak psovod so psom zaujme východiskový základný postoj pre cvik "vyhľadanie figuranta" smerom ku rozhodcovi a zdvihne ruku.

Vyhľadanie figuranta

Psovod stojí v základnom postoji smerom k rozhodcovi a čaká na pokyn rozhodcu. Po ňom môže psovod so psom zaujať postoj smerom k úkrytom.

IGP -1, 1 Úkryt	IGP – 2, 4 Úkryty	IGP – 3, 6 Úkrytov
Psovod ide so psom na vodítku pri nohe na stredovú líniu na úroveň 6. úkrytu, zaujme základný postoj a psa odopne z vodítka. Zdvihnutím ruky ukáže, že je pripravený vykonať cvik. Na povolenie rozhodcu vyšle psa priamo ku úkrytu vyštekania.	Psovod ide so psom navoľno, pri nohe, bez vodítka na stredovú líniu na úroveň 3. úkrytu a zaujme základný postoj. Zdvihnutím ruky oznámi, že je pripravený vykonať cvik. Po povolení rozhodcu vyšle psa na plentu.	Psovod ide so psom, navoľno pri nohe, na stredovú líniu na úrovni 1. úkrytu a zaujme základný postoj. Zdvihnutím ruky ukáže, že je pripravený vykonať cvik. Po povolení rozhodcu vyšle psa na plentu.

Pes sa vyše na vyhľadávanie zvukovým povelom pre revírovanie a posunkovým povelom pravou alebo ľavou rukou. Pes musí vybehnúť od psovoda rýchlo a cieľavedome k označenému úkrytu a ten tesne a pozorne obehnúť. Akonáhle pes úkryt obehne, privolá ho psovod zvukovým povelom k sebe a za pohybu ho vysiela ďalším zvukovým a posunkovým povelom k ďalšiemu úkrytu. Psovod sa po dobu vyhľadávania pohybuje normálnym krokom po pomyslenej stredovej osi prehľadávaného priestoru, ktorú nesmie počas vyhľadávania opustiť. Akonáhle príde pes k úkrytu figuranta, nie sú ďalšie zvukové a posunkové povely povolené a psovod sa zastaví, kým mu rozhodca dá pokyn na prístupenie k úkrytu vyštekania.

Hodnotenie a strata bodov

Pes neukáže pokojné základne postavenie na začiatku cviku, dostane dodatočné hlasové alebo posunkové povely, nedodrží sa pomyselná stredová línia, psovod nedodrží normálnu chôdzu, pes vyhľadáva veľkoplošne, samostatne vyhľadávanie bez reakcie na povel psovoda, úkryty nie sú obehnuté alebo sú obehnuté nepozorne, ťažkosti pri ovládaní a vedení psa majú za následok zníženie hodnotenia.

Ak psovod počas revírovania odvolá psa do základného postoja, ohodnotí sa tento cvik 0 bodmi. Ak sa pes dá nanovo vyslať na revírovanie, môže sa pokračovať vo vyhľadávaní. Ak sa pes po druhý krát vráti do základného postoja, obrana sa ukončí.

Ak pes nenájde figuranta, má psovod ešte dva dodatočné pokusy na nasadenie na posledný úkryt (úkryt vyštekania). Ak pes figuranta nenájde, je potrebné obranu ukončiť.

Vystavenie a vyštekanie (10 za vystavenie a 5 za vyštekanie)

Povel na vyhľadávanie a pokyn rozhodcu na privolanie.

Pes musí figuranta sebavedomo, aktívne, pozorne označiť a pritom vytrvalo vyštekávať.

Vyštekanie trvá cca 20 sekúnd. Cvik končí:

IGP – 1	IGP – 2	IGP - 3
Psovod ide na pokyn rozhodcu na vyznačenú pozíciu vzdialenú 5 krokov od figuranta. Na pokyn rozhodcu privolá psa k sebe do základného postoja alebo alternatívne pristúpi ku svojmu vyštekávajúcemu psovi, dá povel na sadnutie do zákl.	Psovod ide na pokyn rozhodcu na vyznačenú pozíciu vzdialenú 5 krokov od figuranta a odvolá na povel rozhodcu psa k sebe do konečného základného postoja.	Psovod ide na pokyn rozhodcu na vyznačenú pozíciu, vzdialenú 5 krokov od figuranta a odvolá na povel rozhodcu psa k sebe do konečného základného postoja.

postoja, prípadne ho na vodítko a zaujme s ním základný postoj na vyznačenom mieste. Pes sa môže odvieť na označené miesto aj na voľno, bez vodítka.		
--	--	--

Hodnotenie a strata bodov

Skákanie na figuranta, zahryznutie, obmedzenia v sebavedomom a vyzývavom vystavení, nedostatočne vyzývavé vyštekávanie až po odvolanie psa, má za následok stratu bodov. Pes sa pri prevedení cviku nesmie rozptyľovať rozhodcom a ani prichádzajúcim psovodom.

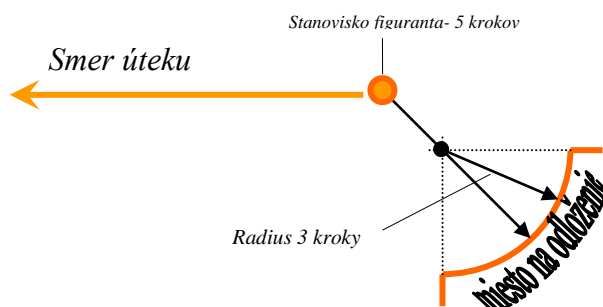
Slabé, nevyzývavé, nie energické, nevytrvalé vyštekávanie Pes nevyštekáva, ale aktívne stráži figuranta	Uspokojivo až nedostatočne Nedostatočne
Obťažuje narážaním, vyskakovaním atď. Pes silno zahryzne, pusti až na povel	Až nedostatočná Nedostatočne do -14 bodov
Pes opustí figuranta predtým ako psovod na pokyn rozhodcu opustil stredovú líniu. Pes sa nedá nanovo nasadiť, alebo opusti figuranta znova	Pes sa dá ešte raz nasadiť. Ak pes neopustí figuranta, môže v oddiele C pokračovať Spodná nedostatočná za vystavenie a vyštekávanie Ukončenie.
Pes opusti figuranta počas prichádzajúceho psovoda k úkrytu, alebo pes príbehne pred privolaním ku psovodovi	Čiastočné hodnotenia v známke nedostatočná
Ak pes v úkryte zahryzne a samostatne nepustí, dostane psovod výzvu zaujať vyznačené miesto na odvolanie. Je dovolené dať psovi jediný povel na pustenie a privolanie vyslovený súvisle.	Nedostatočne – 14 Pes sa nedá odvolať - nasleduje diskvalifikácia

Pokus o útek figuranta

Povel na zadržanie a jeden povel na pustenie

Na pokyn rozhodcu vyzve psovod figuranta vystúpiť z úkrytu. Tento zaujme normálnym krokom postoj na vyznačenom mieste pre útek.

Pes sa odvedie na určené označené miesto pre odloženie pre pokus o útek.

IGP -1

Pes s odvedie buď na voľno alebo na vodítku na určené označené miesto pre odloženie pre pokus o útek a zaujme základný postoj. Pritom sa musí prejaviť poslušne, koncentrovane a pozorne a ísť korektne pri kolene psovoda. V základnom postoji sa pes ak je vedený na vodítku odopne a dá ľahnúť. Ľahnutie musí vykonať priamo a rýchlo a v polohe odloženia sa má k figurantovi správať pokojne, isto a pozorne. Vzďialenosť medzi figurantom a psom je 5 krokov. Psovod sa vráti do vyštekávacieho úkrytu a ostáva stáť v očnom kontakte so psom a rozhodcom. Nasleduje pokus o útek.

IGP – 2 a IGP – 3

Pes sa odvedie na voľno na určené označené miesto pre odloženie pre pokus o útek a zaujme základný postoj. Pritom sa pes musí prejaviť poslušne, koncentrovane a pozorne a ísť korektne pri kolene psovoda. Zaľahnutie musí vykonať priamo a rýchlo a v polohe odloženia sa má k figurantovi správať pokojne, isto a pozorne. Vzďialenosť medzi figurantom a psom je 5 krokov. Psovod sa vráti do vyštekávacieho úkrytu a ostáva stáť v očnom kontakte so psom a rozhodcom. Nasleduje pokus o útek.

Pokus o útek figuranta

Na pokyn rozhodcu vykoná figurant pokus o útek. Na jednoznačný zvukový povel psovoda na zadržanie má pes zabrániť úteku figuranta. Bez váhania musí pes presvedčivo, energickým a silným zákusom účinne úteku zabrániť. Od zastavenia figuranta až po pustenie psom je prechodová fáza cca 1 sekunda. Po prechodovej fáze musí pes pustiť. Psovod môže dať samostatne zvukový povel na pustenie po primeranom čase (3 sekundy). Konečná fáza stráženia trvá cca 5 sekúnd.

Hodnotenie a strata bodov

Nedostatky v presvedčivej, rýchlej a energetickej reakcii so silným zákusom a účinnom zabránení úteku figuranta. Nepokojný a nie plný zákus až po pustenie, nepozorné a nedominantné stráženie figuranta majú za následok stratu bodov.

Ak sa nepoužije povel na zadržanie, hodnotenie sa zníži o jednu známku.

Ak pes ostane pri úteku figuranta ležať, alebo nezabráni úteku do 20 krokov, nastáva ukončenie.

Obrana psa pri strážení (IGP-1 – IGP-3)

Povely: 1 povel na pustenie a 1 povel pre základný postoj

Po fáze stráženia figuranta psom, ktoré trvá asi 5 sekúnd, na pokyn rozhodcu podnikne figurant útok na psa. Bez ovplyvňovania psovodom sa musí pes energickým a silným zákusom zakusnúť. Psa treba hrozbou úderov a tlačením zaťažiť. Pri zaťažení je potrebné dbať na jeho aktivitu a stabilitu a na plný a stabilný zákus. Vykonajú sa dva údery palicou. Na pokyn rozhodcu zostane figurant pokojne stáť so psom otočeným chrbtom ku psovodovi. Od zadržania figuranta, jeho zastavenia až po pustenie je prechodová fáza, ktorá trvá 1 sekundu. Po prechodovej fáze musí pes pustiť. Psovod môže v primeranom čase dať povel pre pustenie. Počas púšťania a po ňom musí figurant zostať pokojne stáť. Pes musí po pustení figuranta pozorne, sebavedome a dominantne strážiť.

Ukončenie cviku**IGP-1**

Psovod pristúpi na pokyn rozhodcu normálnym krokom priamo ku psovi, zaujme povelom na sadnutie základný postoj a pripne psa na vodítko. Palica sa figurantovi neodoberá. Je na psovodovi, či chce ďalej predvádzať cvičenie s voľným psom.

IGP-2 a IGP-3

Psovod pristúpi na pokyn rozhodcu normálnym krokom priamo ku psovi a zaujme povelom na sadnutie základný postoj. Palica sa figurantovi neodoberá.

Hodnotenie a zníženie bodov (IGP-1– IGP-3)

Chyby v presvedčivej, rýchlej a energetickej reakcii so silným zákusom a účinným zabránením útoku, nepokojný a nie plný zákus až po pustenie, nepozorné a nie dominantné stráženie psovoda majú za následok zníženie bodov.

Zadný doprovod IGP-2

Povel na doprovod

Vykonanie cviku začína potom, čo figurant zaujal východiskovú pozíciu a psovod ho vyzve pokynom na transport. Zadný doprovod prebieha počas 30 krokov. Lom nie je predpísaný.

Priebeh doprovodu určuje rozhodca. Psovod vyzve figuranta k chôdzi a nasleduje ho so psom, ktorého ma voľne pri nohe, pričom figurant, ktorého pes pozorne sleduje, ide vo vzdialenosti 8 krokov pred nimi. Táto vzdialenosť sa musí dodržať počas celého zadného doprovodu. Na pokyn rozhodcu sa figurant zastaví. Psovod pristúpi so svojim psom, ktorého ma na voľno, pričom pes sleduje pozorne figuranta. Postaví sa vedľa figuranta a odoberie mu palicu. Pes musí zostať sedieť v základnej polohe. Nasleduje bočný doprovod ku rozhodcovi o vzdialenosti 20 krokov. Jeden povel na transport je povolený. Pes sa vedie medzi psovodom a figurantom. Pes musí figuranta počas transportu sledovať, pričom ho však nesmie obťažovať, vyskakovať na neho alebo ho zahryznúť. Pritom musí figuranta pozorne sledovať. Na konci transportu zaujme psovod so psom pred rozhodcom základný postoj a nahlási ukončenie prvej časti oddielu.

Zadný doprovod IGP - 3

Povel na transport

Vykonanie cviku začína potom, čo figurant zaujal východiskovú pozíciu a psovod ho vyzve pokynom na doprovod. Zadný doprovod prebieha počas 30 krokov. Lom počas doprovodu nie je predpísaný. Priebeh doprovodu určuje rozhodca. Psovod vyzve figuranta na pohyb vpred a nasleduje ho s voľným psom, pričom pes sleduje pozorne figuranta vo vzdialenosti 8 krokov. Táto vzdialenosť sa musí počas celého zadného transportu dodržať.

Zadný doprovod – Hodnotenie a stiahnutie bodov

Ak pes preukáže odmietavé a utláčané správanie, nesleduje pozorne figuranta, nejde korektne vedľa psovoda, má to za následok zníženie hodnotenia.

Prepad psa zo zadného doprovodu. Len IGP-3

1 povel na pustenie a 1 povel pre prisadnutie

Pri doprovode nasleduje na pokyn rozhodcu bez zastavenia prepád psa figurantom. Bez ovplyvňovania psovodom sa musí pes bez váhania energickým a silným zákusom ubrániť. Akonáhle sa pes zahryzne, figurant záťaž psa nátlakom a úderom palicou. Pritom sa musí venovať pozornosť hlavne na sebavedomé správanie, odolnosť a plný, silný a stabilný zákus. Na pokyn rozhodcu sa figurant zastaví. Nasleduje prechodová fáza od zastavenia figuranta po pustenie, trvajúca 1 sekundu. Potom musí pes pustiť. Pre pustenie môže dať psovod v primeranom časovom odstupe samostatne jeden zvukový povel, pričom ostane pokojne stáť. Po pustení musí pes zostať tesne pri figurantovi a ma ho sebaisto, dominantne a pozorne strážiť. Na pokyn rozhodcu sa vyberie psovod normálnym krokom, priamo ku svojmu psovi a povelom na sadnutie zaujme základný postoj. Palica sa figurantovi odoberie. Zaujatím nového základného postoja vedľa figuranta nasleduje bočný doprovod ku rozhodcovi vo vzdialenosti 20 krokov. Jeden povel na transport je povolený. Pes ide medzi psovodom a figurantom, pričom pozoruje figuranta.

Nesmie však pritom figuranta obmedzovať, na neho vyskakovať alebo ho pokúšať. Na konci transportu zaujme psovod základný postoj pred rozhodcom, odovzdá mu palicu a ohlásí koniec prvej časti cviku.

Hodnotenie a strata bodov

Nedostatky pri presvedčivej, rýchlej a energetickej reakcii so silným zákusom a účinným zabránením útoku, nepokojný a nie plný zákus až po pustenie, chyby pri pozornom a dominantnom strážení tesne pri figurantovi majú za následok straty bodov.

Útok na psa z pohybu

Povely na pustenie, sadnutie a transport.

IGP-1

Figurant ostane stáť na mieste, kde sa predchádzajúci cvik ukončil. Po cviku "Obrana psa pri strážení" vedie psovod svojho psa pri nohe na voľno alebo na vodítku asi 30 metrov na označené miesto, pričom pes ide korektne pri nohe vo výške kolena psovoda. Po dosiahnutí tohto miesta zastane a otočí sa. Povelom na sadnutie dá psovod psa do základnej polohy a v prípade potreby sa pes odopne z vodítka. Pes musí sedieť pokojne a pozorne smerom ku figurantovi a môže byť držaný za obojok. Psovod ho nesmie stimulovať. Na povel rozhodcu zaútočí figurant čelne na psa vydávajúc výhražné zvuky a hrozivé pohyby. Psovod na pokyn rozhodcu vysielá psa jedným povelom k obrane. Pes musí útoku bez váhania dominantne a presvedčivo zabrániť. Po záhryze zaťažuje figurant psa nátlakom a ohrozovaním palicou. Pozornosť sa venuje hlavne sebavedomiu a odolnosti psa a plnému, pevne mu a presvedčivému zákusom. Psovod nesmie opustiť svoje stanovisko. Na povel rozhodcu ukončí figurant nátlak na psa a zastaví sa tak, že pes je otočený chrbtom ku psovodovi. Nastáva prechodová fáza od zastavenia figuranta po pustenie, trvajúca 1 sekundu, potom musí pes pustiť. Psovod môže dať zvukový povel na pustenie samostatne po primeranom čase. Počas pustení a po ňom musí figurant pokojne stáť, pričom pes stráži figuranta pozorne a dominantne. Na pokyn rozhodcu ide psovod ku svojmu psovi, povelom na sadnutie zaujme základný postoj a pripne ho na vodítko. Palica sa figurantovi odoberie. Nasleduje nový základný postoj vedľa figuranta a bočný doprovod s voľným alebo pripútaným psom na vodítku k rozhodcovi vo vzdialenosti 20 krokov. Jeden povel na chôdzu pri nohe je počas doprodu povolený. Pes musí ísť medzi psovodom a figurantom, pričom pes musí pozorovať figuranta, nesmie ho však obmedzovať, na neho vyskakovať, alebo zahryznúť. Na konci cviku zaujme psovod so psom základný postoj pred rozhodcom, odovzdá palicu a ohlásí ukončenie obrany. Na pokyn rozhodcu ide psovod s pripútaným psom a pod kontrolou na miesto hodnotenia.

IGP-2

Po ukončení cviku "zadný doprovod" ide psovod s voľným psom na 40 metrov vzdialené určené miesto. Pes musí ísť pozorne a korektne pri nohe psovoda ,vedľa kolena. Po dosiahnutí určeného miesta psovod zastane a otočí sa. Povelom na sadnutie dá psa do základnej polohy. Pes sedí pokojne a pozorne smerom k figurantovi a môže sa držať za obojok. Psovod ho nesmie stimulovať . Na povel rozhodcu zaútočí figurant čelne na psa vydávajúc výhražné zvuky a hrozivé pohyby. Psovod na pokyn rozhodcu vysielá okamžite psa jedným povelom na zadržanie. Pes musí útok bez váhania dominantne a presvedčivo zabrániť. Po záhryze zaťažuje figurant psa nátlakom a ohrozovaním palicou. Pozornosť sa venuje hlavne sebavedomiu, odolnosti psa, plnému, pevnému a presvedčivému zákusu. Psovod nesmie opustiť svoje stanovisko. Na povel rozhodcu ukončí figurant nátlak na psa a zastaví sa tak, že pes je vytočený chrbtom ku psovodovi. Nastáva prechodová fáza od zastavenia figuranta po pustenie, trvajúca 1 sekundu, potom musí pes pustiť. Psovod môže dať zvukový povel na pustenie samostatne po primeranom čase. Počas pustenia a po ňom musí figurant pokojne stáť a pes ho musí pozorne, sebavedome a dominantne cca 5 sekúnd strážiť.

IGP-3

Psovod ide s voľným psom po ukončení bočného doprovodu cviku "útok na psa zo zadného doprovodu" na vyznačené miesto na stredovej línii na úrovni 1. úkrytu. Pes nasleduje psovoda pozorne, radostne a koncentrovane a ide pritom priamo a korektne vedľa kolena psovoda. Po dosiahnutí miesta psovod zastane a otočí sa. Povelom na sadnutie dá psa do základnej polohy. Pes sedí pokojne, pozorne a priamo k figurantovi a môže byť v základnom postoji držaný za obojok , pričom ho psovod nesmie stimulovať. Na pokyn rozhodcu vybehne figurant vybavený palicou z úkrytu a beží k stredovej línii. Na úrovni stredovej línii beží figurant rovnakým tempom smerom k psovodovi a zaútočí čelne na psovoda a jeho psa vydávajúc výhražné zvuky a hrozivé pohyby. Akonáhle sa priblíži k psovodovi a psovi na vzdialenosť 50 metrov, psovod psa na pokyn rozhodcu vysielá k obrane zvukovým povelom na zadržanie. Pes musí zniesť útok bez váhania, dominantne a presvedčivo. Po zákuse vykonáva figurant nátlak na psa ohrozovaním palicou a zaťažením. Pozornosť sa venuje hlavne sebavedomiu a odolnosti psa a plnému, pevnému a presvedčivému zákusu psa. Psovod nesmie opustiť svoje stanovisko. Na povel rozhodcu ukončí figurant nátlak na psa, zastaví a otočí psa chrbtom ku psovodovi. Nastáva prechodová fáza od zastavenia figuranta po pustenie, trvajúca 1 sekundu, potom musí pes pustiť. Psovod môže dať zvukový povel na pustenie samostatne po primeranom čase. Počas pustenia a po ňom musí figurant pokojne stáť a pes ho musí pozorne, sebavedome a dominantne cca 5 sekúnd strážiť.

Hodnotenie a strata bodov (IGP 1- IGP 3)

Nedostatky pri požiadavkách ako je presvedčivá, rýchla a energická reakcia zo silným zákusom a účinným zabránením útoku , pozornom a dominantnom strážení tesne pri figurantovi majú za následok zníženie hodnotenia.

Obrana psa pri strážení, so zakončením oddielu C pri IGP-2 a IGP-3

Povely pre pustenie, sadnutie a pre doprovod

Po cviku" útok na psa z pohybu" vykoná figurant na povel rozhodcu prepad na psa. Ten sa musí bez vplyvu psovoda energickým a silným zákusom brániť. Figurant záťaž psa ohrozaním palicou a nátlakom. Pozornosť sa venuje hlavne sebavedomiu a odolnosti psa a plnému, pevnému a presvedčivému zákusu. 2 údery palicou sa prevádzajú len v IGP 3. Na povel rozhodcu ukončí figurant nátlak na psa, zastane a otočí psa chrbtom ku psovodovi. Nastáva prechodová fáza od zastavenia figuranta po pustenie, trvajúca 1 sekundu, potom musí pes pustiť. Psovod môže dať zvukový povel na pustenie samostatne po primeranom čase. Počas pustenia a po ňom musí figurant pokojne stáť a pes ho musí pozorne, sebavedome a dominantne strážiť.

Na pokyn rozhodcu ide psovod ku svojmu psovi, povelom na sadnutie ho dá do základného postoja. Palica sa figurantovi odoberie. Spôsob odzbrojenia figuranta psovodom sa prenecháva rozhodnutiu psovoda. (Pristúpenie figuranta ku psovodovi nie je dovolené, pes sa vedie ku figurantovi).

Nasledujú nový základný postoj vedľa figuranta a bočný doprovod s voľným psom k rozhodcovi vo vzdialenosti 20 krokov. Jeden povel na chôdzu pri nohe je počas doprovodu povolený. Pes musí ísť medzi psovodom a figurantom, pričom pes musí pozorovať figuranta. Pritom ho nesmie obmedzovať, na neho vyskakovať alebo zahryznúť. Na konci doprovodu zaujme psovod so psom základný postoj pred rozhodcom, odovzdá palicu a ohlásí ukončenie obrany. Nasledovne sa psovod vzdiali s voľným psom cca 5 krokov a zaujme základné postavenie. Pripúta psa na vodítko a odvedie ho pod kontrolou na miesto vyhodnotenia.

Hodnotenie a zníženie hodnotenia

Nedostatky pri požiadavkách ako je presvedčivá, rýchla a energická reakcia zo silným zákusom a účinným zabránením útoku , pozornom a dominantnom strážení tesne pri figurantovi majú za následok zníženie hodnotenia.

Dodatkové skúšky**IGP – ZTP**

Vykonanie cvikov v oddieloch A a B sa prevádza podľa všeobecných ustanovení.

Oddiel C sa vykonáva nasledovne:

Cvik 1 : vystavenie a vyštekanie	15 bodov
Cvik 2: presun a prepad psovoda	10/30 bodov

Cvik 3: útok na psovoda a jeho psa	40 bodov
Cvik 4: Doprovod ku rozhodcovi	5 bodov
Spolu	100 bodov

Všeobecne

Povolené sú údery palicou v mieste ramena a kohútika psa. Pes môže napadnúť figuranta len na ochranný rukáv. Nasleduje hodnotenie "TSB" .

Vykonanie

Vyhľadanie figuranta

Figurant stojí vzdialený od psovoda a psa cca 20 krokov , v úkryte. Na povel rozhodcu odopne psovod psa z vodítka a vyšle ho povelom "revír" alebo "vpred" a /alebo súčasne posunkovým povelom rukou k úkrytu.

Vystavenie a vyštekávanie – 15 bodov – Povel napr. „Revír“ alebo „Vpred“

Pes musí figuranta aktívne, pozorne označiť a vytrvalo vyštekávať. Nesmie na figuranta skákať a ani zahryznúť. Na pokyn rozhodcu pristúpi psovod ku psovi a chytí ho za obojok. Po vystúpení figuranta z úkrytu sa pes pripne na vodítko a v úkryte zaujme základný postoj.

Presun a prepád psovoda – presun 10 bodov – prepád 30 bodov- povel "k nohe" alebo "transport", "zadrž" alebo "vpred", "pust", "sadni"

Na pokyn rozhodcu zaujme psovod so psom základný postoj 30 krokov pred úkrytom na vyznačenom mieste a odopne psa z vodítka. Vodítko si prevesí alebo skryje. Na pokyn rozhodcu ide psovod s voľne idúcim psom v smere k úkrytu. Pes ide tesne pri nohe. Na pokyn rozhodcu podnikne figurant útok s krikom na psovoda a psa, keď sa psovod, prípadne pes nachádzajú 10 krokov pred úkrytom. Pes musí útoku energickým a silným záhryzom ihneď zabrániť. Keď sa pes zahryzol, dostane od figuranta mäkkou palicou dva údery. Psovod nesmie opustiť svoje stanovisko. Je však povolené slovné povzbudenie psa psovodom. Na pokyn rozhodcu zastaví figurant útok a zostane pokojne stáť. Pes má samostatne, prípadne na zvukový pokyn „pust“ pustiť a figuranta strážiť. Počas povelu na pustenie musí psovod pokojne stáť, bez toho aby na pôsobil psa. Na pokyn rozhodcu ide psovod normálnym krokom ku svojmu psovi a povelom na sadnutie ho dá do základnej polohy. Psovod drží psa za obojok a nesmie ho stimulovať. Na pokyn rozhodcu sa figurant vzdiali normálnym krokom od psovoda a psa. Po cca 40 krokoch sa otočí figurant k psovodovi a zaútočí s krikom a výhražnými pohybmi čelne na psovoda a jeho psa. Na pokyn rozhodcu dá psovod vo vzdialenosti cca 30 krokov zvukový povel na zadržanie a psa pustí. Pes musí bez zaváhania energickým a silným zahryznutím odvrátiť útok. Zaútočiť smie len na ochranný rukáv figuranta. Psovod pritom nesmie opustiť svoje stanovisko. Na pokyn rozhodcu figurant

ukončí útok. Po zastavení útoku musí pes ihneď pustiť. Psovod môže dať zvukový povel pre pustenie sám v primeranom časovom odstupe.

Počas povelu na pustenie musí psovod pokojne stáť, bez toho aby na psa pôsobil. Po pustení musí pes zostať tesne pri figurantovi a pozorne ho strážiť. Na pokyn rozhodcu ide psovod ihneď normálnou chôdzou priamo ku psovi a povelom pre sadnutie ho dá do základnej polohy. Psovod pripúta psa na vodítko.

Doprovod k rozhodcovi– 5 bodov – povel "k nohe" alebo "transport"

Nasleduje bočný doprovod figuranta k rozhodcovi na vzdialenosť asi 10 krokov. Povolený je jeden zvukový povel "k nohe" alebo "transport". Pes má ísť po pravej strane figuranta tak, aby bol medzi figurantom a psovodom. Počas doprovodu musí pes pozorne sledovať figuranta, avšak nesmie figuranta obťažovať, skákať na neho alebo ho hrýzť. Skupina zostane stáť pred rozhodcom a hlási, že oddiel C je ukončený.

IGP - V

Skúška IGP-V (Predstupeň skúšky IGP-1) bola vypracovaná komisiou pre pracovné psy FCI. Tato skúška môže byť použitá:

1. Ako podmienka pre prihlásenie na výstavách do triedy pracovných psov.
2. Ako podmienka pre pripustenie k IPO-1, pričom každá národná organizácia môže rozhodnúť, či túto skúšku predpíše.

Oddelenie A 100 bodov

Oddelenie B 100 bodov

Oddelenie C 100 bodov

Spolu: 300 bodov

Podmienky účasti

V deň konania skúšobného podujatia musí mať pes dosiahnutý predpísaný vek. Nesmú sa robiť žiadne výnimky. Predpokladom pre štart je úspešne zložená BH/VT podľa národných pravidiel národnej organizácie.

Požiadavky

Vykonanie cvikov v oddeleniach A a B zodpovedajú všeobecným ustanoveniam. Oddelenie C sa vykonáva nasledovne:

Cvik 1 : Vystavenie a vyštekánie	15 bodov
Cvik 2: Pokus o útek figuranta	30 bodov
Cvik 3: Útok na psa	50 bodov
Cvik 4: Doprovod k rozhodcovi	5 bodov
Spolu	100 bodov

Všeobecné ustanovenia

Zadáva sa TSB -hodnotenie. Figurant používa mäkkú palicu na ohrozovanie psa, avšak údery sa nedávajú.

Vystavenie a vyštekánie – 15 bodov – povel napr. „Revír“ alebo „Vpred“

Figurant sa nachádza cca 20 krokov od psovoda a jeho psa v úkryte tak, aby ho pes nevidel. Na pokyn rozhodcu odopne psovod psa a pošle ho zvukovým povelom alebo aj posunkovým pokynom rukou k úkrytu. Pes musí figuranta aktívne, pozorne označiť a vyštekať. Pes nesmie na figuranta skočiť, ani zahryznúť. Na pokyn rozhodcu ide psovod ku psovi a chytí ho za obojok.

Pokus o útek figuranta – 30 bodov – povel na pustenie

Počas toho ako psovod drží psa za obojok, vystúpi figurant z úkrytu a pokúsi sa ujsť. Na pokyn rozhodcu pustí psovod svojho psa. Pes musí po použití povelu, energickým a pevným uchopením zabrániť úteku. Zaútočiť môže len na ochranný rukáv figuranta. Na pokyn rozhodcu zostane figurant pokojne stáť. Po zastavení figuranta musí pes ihneď pustiť. Psovod môže dať psovi zvukový povel na pustenie samostatne po primeranom čase. Počas zvukového povelu na pustenie musí psovod pokojne stáť, bez toho aby ovplyvňoval psa. Po pustení musí pes zostať tesne pri figurantovi a strážiť ho. Psovod ide ihneď na pokyn rozhodcu ku psovi a chytí ho za obojok.

Útok na psovoda a jeho psa – 50 bodov- povel napr. : “zadrž” alebo “vpred”, “pust”, “sadni”, “k nohe” alebo “transport”

Pes sa drží za obojok, pričom nesmie byť ovplyvňovaný psovodom. Na pokyn rozhodcu sa vzdáva preč figurant normálnym krokom od psovoda a jeho psa. Po cca 20 krokoch sa otočí figurant k psovodovi a zaútočí s krikom a výhražnými pohybmi čelne na psovoda a jeho psa. Psovod pustí psa a vysloví povel na zadržanie. Pes musí bez zaváhania energickým a silným zahryznutím odvrátiť útok. Zaútočiť môže len na ochranný rukáv figuranta. Psovod nesmie pritom opustiť svoje stanovisko. Na pokyn rozhodcu za figurant zastaví. Pes musí po zastavení ihneď pustiť. Psovod môže dať psovi povel na pustenie samostatne po primeranom čase.

Počas povelu pustenie musí psovod pokojne stáť, bez toho aby ovplyvňoval psa. Po pustení musí pes zostať tesne pri figurantovi a strážiť ho. Na pokyn rozhodcu ide psovod priamo normálnym krokom ku psovi a povelom na sadnutie ho dá do základnej polohy. Psovod pripne psa na vodítko.

Doprovod k rozhodcovi- 5 bodov – povelý napr. “k nohe” alebo” transport

Nasleduje bočný doprovod figuranta k rozhodcovi vo vzdialenosti 10 krokov. Jeden povel “k nohe” alebo “transport” je povolený. Pes má ísť po pravej strane figuranta, tak aby sa nachádzal medzi psovodom a figurantom. Počas doprovodu musí pes pozorne sledovať figuranta. Nesmie ho však obmedzovať, na neho vyskakovať, alebo zahryznúť. Skupina zastaví pred rozhodcom a nahlási ukončenie oddelenia C.

Stopárska skúška 1 – 3(FPr 1-3)

Skúška stopovania v stupňoch 1 až 3 sa skladá len z oddielu “A” skúšobných stupňov IGP 1 - 3. Psovod si môže zvoliť, v ktorom stupni bude pes predvedený.

Táto skúška neplatí pre účely výstavného, chovateľského a bonitačného poriadku.

Najvyššie hodnotenie	výborný	Veľmi dobre	Dobre	Uspokojivo	Nedostatočne
100	100-96	95-90	89-80	79-70	69-0

Stopárske skúšky sa nemusia bezpodmienečne vykonávať v poradí 1 až 3.

Skúška poslušnosti 1 – 3 (UPr 1-3)

Skúška poslušnosti v stupňoch 1-3 sa skladá len z oddielu “B” skúšobných stupňov IGP 1-3. Psovod si môže voliť, v ktorom stupni bude pes predvedený.

Táto skúška neplatí pre účely výstavného, chovateľského a bonitačného poriadku.

Najvyššie hodnotenie	Výborný	Veľmi dobre	Dobre	Uspokojivo	Nedostatočne
100	100-96	95-90	89-80	79-70	69-0

Skúšky poslušnosti sa nemusia bezpodmienečne vykonávať v poradí 1 až 3.

Skúška obrany 1- 3 (SPr 1-3)

Skúška obrany v stupňoch 1 až 3 sa skladá len z oddielu „C“ skúšobných stupňov IGP 1-3.

Psovod si môže voliť, v ktorom stupni bude pes predvedený.

Táto skúška neplatí pre účely výstavného, chovateľského a bonitačného poriadku.

Dodatok: Preteky prebiehajúce len v oddelení C nie sú povolené.

Najvyššie hodnotenie	Výborný	Veľmi dobre	Dobre	Uspokojivo	Nedostatočne
100	100-96	95-90	89-80	79-70	69-0

Skúšky obrán sa nemusia bezpodmienečne vykonávať v poradí 1 až 3.

Skúška pracovných psov GPr 1 až GPr3 (GPr 1-3)

Najvyšší počet bodov 200

Skúšky pracovných psov GPr 1-3 pozostávajú lez z oddielov B a C IGP 1-3 skúšok. Stopovanie sa u tejto skúšky neprevádza. Psovod môže rozhodnúť, v ktorom stupni tejto skúšky predvedie svojho psa.

Táto skúška neplatí pre účely výstavného, chovateľského a bonitačného poriadku.

Najvyššie hodnotenie	Výborne	Veľmi dobre	Dobre	Uspokojivo	Nedostatočne
200	200-192	191-180	179-160	159-140	139-0

Skúška vo vyhľadávaní 1 – 3 (StPr 1-3)

1. Stupne skúšky vo vyhľadávaní:

Požiadavky sú rozdielne odstupňované a prispôbené príslušnému stupňu skúšky.

Stupeň	Veľkosť poľa vyhľadávania	Predmety	Body	Čas vyhľadávania
1	20 x 30	psovodove vlastné predmety, 2 ks / rozmery 10 x 3 x 1 cm materiál = jednotný 1 predmet vľavo, 1 predmet vpravo	20/21	10 minút
2	20 x 40	cudzie predmety, 4 kusy / rozmery 10 x 3 x 1 cm materiál = rozdielny, 2 predmety vľavo, 2 predmety vpravo	10/10/10/11	12 minút
3	30 x 50	Cudzie predmety 5 kusov /	8/8/8/8/9	15 minút

		rozmery: 5 x 3 x 1 cm materiál = rozdielny predmety ľubovoľne Rozložiť		
--	--	--	--	--

2. Všeobecne:

Na zloženie tejto skúšky je predpokladom, že skúšaný pes je minimálne 15 mesiacov starý a má zloženú skúšku FCI – BH/VT alebo národnú BH/VT.

Psovod sa prihlási rozhodcovi v športovom postoji a podá hlásenie svoje meno, meno psa a stupeň skúšky. Potom ide so svojim pripútaným psom k určenej východiskovej pozícii a zaujme tam základný postoj.

Pre vyhľadávanie je pes odpútaný. Vodítko má však mať psovod pri sebe. Vystríhať sa treba akémukoľvek núteniu a použitiu násilia.

Chybou nie je mierne prestúpenie hraníc vyhľadávacieho poľa. Diváci sa musia nachádzať v primeranej vzdialenosti od vyhľadávacieho poľa.

3. Terén pre vyhľadávanie:

Podklad: všetky prírodné prostredia (lúka, pole, les). Možný je porast stromov. (Zabrániť sa má podľa možnosti vyhľadávaniu zrakom, z toho dôvodu je potrebné sa vyhnúť nízkym trávnikom a podobným plochám.)

Vyhľadávacie pole má byť pred položením predmetov viacnásobne prechodené krížom krážom, aby pri vykladaní neboli zanechané žiadne „stopy“. Hraničenie vyhľadávacieho poľa značkami je prípustné.

4. Predmety :

Materiál: Drevo, koža, koženka, textil.

Položené predmety sa nesmú podstatne odlišovať tvarom a farbou od terénu a nemajú byť položené tak, aby boli viditeľné.

Predmety pokladá rozhodca. Psovod a pes sa počas pokladania predmetov musia nachádzať mimo dohľad. Nie je určený žiadny čas ležania pre predmety. S nasadením sa môže začať ihneď po položení.

5. Nasadenie psa na vyhľadávanie

Myslenú stredovú čiaru a obrys poľa zadá psovodovi rozhodca.

Na začiatok je povolené krátke povzbudenie psa na pomyslenej stredovej čiare vyhľadávacieho poľa.

Psovod sa pohybuje po pomyslenej stredovej čiare. Túto smie opustiť len krátko na zdvihnutie psom

označeného predmetu. Potom je pes zo stredovej čiary opäť vyslaný na vyhľadávanie. Povolené sú zvukové a posunkové povely. Zvukový povel „stratil“ môže byť doplnený povelom „hľadaj“.

Vyhľadávanie: s vysokým nosom nie je chybou. Priestor pre vyhľadávanie môže byť viacnásobne prehľadávaný.

Správanie sa pri predmetoch

Predmety musia byť označené presvedčivo a pes sa ich nesmie dotknúť. Predmety môže pes označiť sediac, stojac, ležiac, alebo striedavo. Zvukový povel na označenie nie je povolený a má za následok, že daný predmet nie je hodnotený.

Nie sú povolené žiadne zvukové povely, po ktorých by si pes pri predmete ľahol. Keď pes označil predmet, vyberie sa psovod ku psovi, ukáže predmet zdvihnutím rozhodcovi a vyberie sa opäť k pomyslenej stredovej čiare a tam opäť nasadí psa na pokračovanie vyhľadávania.

Poloha ležania pri predmetoch nie je predpísaná. Nájdenny predmet však musí byť v bezprostrednej blízkosti predných labiek.

Psovod vždy pristupuje k ležiacemu psovi z boku a nesmie sa postaviť pred psa. Krátka pochvala po zdvihnutí predmetu je povolená.

Po nájdení posledného predmetu sa pes pripúta. Potom nasleduje ukázanie predmetov a odhlásenie u rozhodcu.

7. Hodnotenie:

Maximálny počet bodov za skúšku vyhľadávania 1 – 3 je po 100 bodov. Pre zloženie musí byť dosiahnutých minimálne 70 bodov.

Kritériá hodnotenia pre všetky 3 stupne:

a) Ovládateľnosť psa 20 bodov

(Poslúchanie zvukových a posunkových povelov psovoda)

b) Intenzita čuchania a vyhľadávania psa 20 bodov

(Pripravenosť na intenzívne čuchanie)

c) Vytrvalosť 10 bodov

(Udržanie pudu čuchania až do nájdenia predmetu)

- d) Správanie psovoda 9 bodov
(Pôsobenie na psa)
- e) Nájdenie predmetov 41 bodov
(Presvedčivé označenie)

Maximálny počet bodov	Výborne	Veľmi dobre	Dobre	Uspokojivo	Nedostatočne
100	100-96	95-90	89-80	79-70	69-0

8. Ustanovenia prevedenia

Cvičenie sa začína základným postavením na okraji vyhľadávacieho poľa a končí odhlásením u rozhodcu. Psom nájdené predmety je potrebné ukázať.

Kladné kritériá:

Rovnomerná, pokojná a plynulá práca. Samostatnosť psa. Bezprostredná reakcia na zvukové povely, vytrvalá a cieľavedomá práca psa.

Chybné je:

Zdvihnutie predmetu psom. Predmety označené s veľkou pomocou psovoda sa nehodnotia.

Dotyk s predmetom zrážka 1 – 3 bodov

Predčasná vstanie, neprípustné zvukové povely zrážka 1 – 3 bodov

Opustenie pomyselnéj stredovej čiary psovodom zrážka 2 – 5 bodov

Chytanie „myší“ a vyprázdňovanie sa zrážka 4 – 8 bodov

Neochotná práca psa zrážka 4 – 8 bodov

Po prekročení určeného času na vyhľadávanie sa práca ukončí. Dovtedy získané body sa vyhodnotia.

	Stupeň 1 Veľkosť poľa 20 x 30 m
	Stupeň 2 Veľkosť poľa 20 x 40 m
	Stupeň 3 Veľkosť poľa 30 x 50 m

AD skúška

A. Všeobecne

Účel skúšky

Skúška vytrvalosti má dokázať, že pes je schopný vydržať telesnú námahu určitého stupňa, bez toho aby na ňom boli po výkone badateľné príznaky únavy. Od psa sa požaduje iba telesná námaha vychádzajúca z behu. O behu vieme, že kladie zvýšené nároky na vnútorné orgány, predovšetkým na srdce a pľúca, ako aj na pohybové orgány, pričom sa prejavia aj iné vlastnosti, ako je napríklad temperament a odolnosť. Bezproblémové absolvovanie tejto skúšky je dôkazom toho, že pes je zdravý, v dobrej kondícii a disponuje požadovanými vlastnosťami. Na začiatku skúšky sa overí identita psa. Pre usporiadanie týchto skúšok platia rovnaké pravidlá, ako pre ostatné skúšky, ktoré sú konané v základných organizáciách. Skúška sa zapisuje do výkonnostnej knižky, prípadne do rodokmeňa. Ak je skúška vykonávaná v letných mesiacoch, organizátor je povinný ju vykonať v skorom predpoludní alebo v neskorom popoludní. Vonkajšia teplota nesmie presiahnuť 22 stupňov celzia. Účast' na AD skúške je dobrovoľná. Ak dôjde v priebehu skúšky k telesnému poškodeniu psovoda alebo jeho psa, nie sú za to zodpovední organizátor ani rozhodca.

Podmienky účasti

Minimálny vek psa je 16 mesiacov. Aby mohla byť skúška vykonaná, musia nastúpiť minimálne 4 psi. Jeden rozhodca môže v jeden deň na jednej skúške posúdiť maximálne 20 psov. V prípade väčšieho počtu psov musí byť zabezpečený druhý rozhodca. Z bezpečnostných dôvodov môže účastník skúšky predviesť iba jedného psa. Psi musia byť zdraví a dobre trénovaní. Chorí, nedostatočne silní psi, háravé, gravidné alebo kojace suky nesmú byť ku skúške pripustení. Na začiatku skúšky sa účastník zahlásí rozhodcovi. Rozhodca sa má presvedčiť, či je pes v dobrej kondícii. Psi, ktorí majú pôsobia unaveným dojomom alebo bez chuti, sú z účasti na skúške vylúčení. Ak pes prejaví počas skúšky nadmerné známky únavy, je z jej priebehu vylúčený. Toto rozhodnutie je v každom prípade na rozhodcovi. Jeho rozhodnutie je konečné.

Hodnotenie

Body a známky sa nezadávajú. Zadáva sa iba „splnil“ alebo „nesplnil“.

Povrch

Skúška má prebiehať na uliciach a cestách rôzneho povrchu. Napríklad: asfalt, spevnené a nespevnené cesty.

Vykonanie AD skúšky

Trať je dlhá 20 kilometrov. Beží sa v tempe od 12 do 15 kilometrov za hodinu.

Priebeh

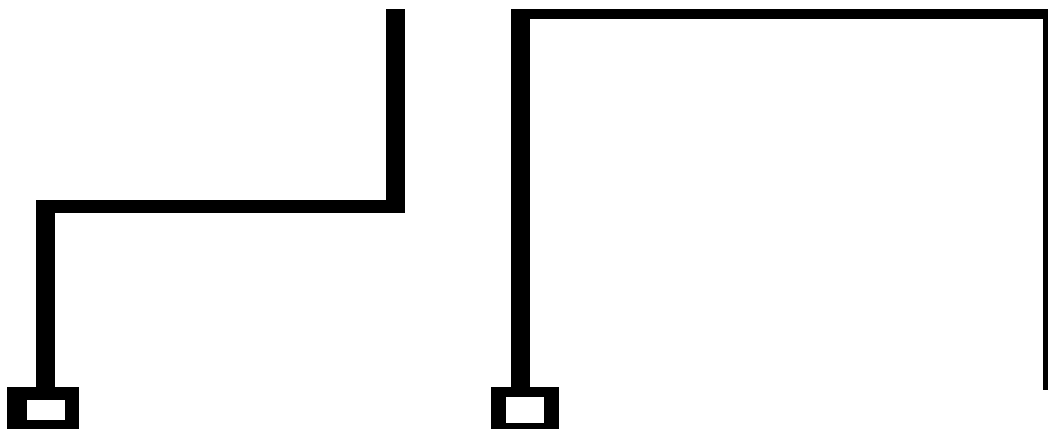
Pes je (na základe pravidiel cestnej premávky)vedený na vodidle po pravej strane vedľa bicykla. Je potrebné vyhnúť sa prehnanému tempu behu. Vodidlo musí byť držané v zodpovedajúcej dĺžke, aby mal pes možnosť sa prispôsobiť tempu. Špeciálne viazacie zariadenie k bicyklu je povolené. Ľahký ťah vodidla nie je chybou, za chybu sa však považuje trvalý a príliš veľký ťah, pri ktorom sa pes škrtí. Po prejení 8 kilometrov nasleduje prestávka v trvaní 15 minút. Počas tejto prestávky má rozhodca sledovať prípadné známky únavy u psov. Príliš unavení psi sú z ďalšieho priebehu skúšky vylúčení. Po prestávke pokračuje ďalších 7 kilometrov a prestávka 20 minút. Počas tejto prestávky musí byť psovi umožnené sa pohybovať voľne a bez nútenia. Krátko pred začatím ďalšieho priebehu skúšky skontroluje rozhodca známky únavy u psov, prípadne poranenie vankúšikov labiek. Príliš unavení psi, prípadne tí, ktorých labky sú poranené, sú z ďalšieho priebehu skúšky vylúčení. Po ukončení behu nasleduje prestávka 15 minút. Počas tejto prestávky musí byť psovi umožnené sa pohybovať voľne a bez nútenia. Rozhodca má preveriť, či psi nepreukazujú prílišné známky únavy alebo ich labky nie sú zranené. Rozhodca a vedúci skúšok majú psov nasledovať pokiaľ možno na bicykli, pokiaľ to nie je možné, tak autom. Zistené skutočnosti sa zapisujú do výkonnostnej knižky. Je potrebné aby boli účastníci skúšok doprevádzaní autom, aby ich psi v prípade problémov mohli byť transportovaní naspäť. Za nesplnenú sa považuje skúška u psa, ktorý prejavuje prílišné známky únavy a nevie sa držať tempa 12 kilometrov.

Nákresy:

- Tvary stôp
- Kladenie krokov
- Položenie predmetov
- Aportovacie činky
- Označenie bodov
- Prekážky

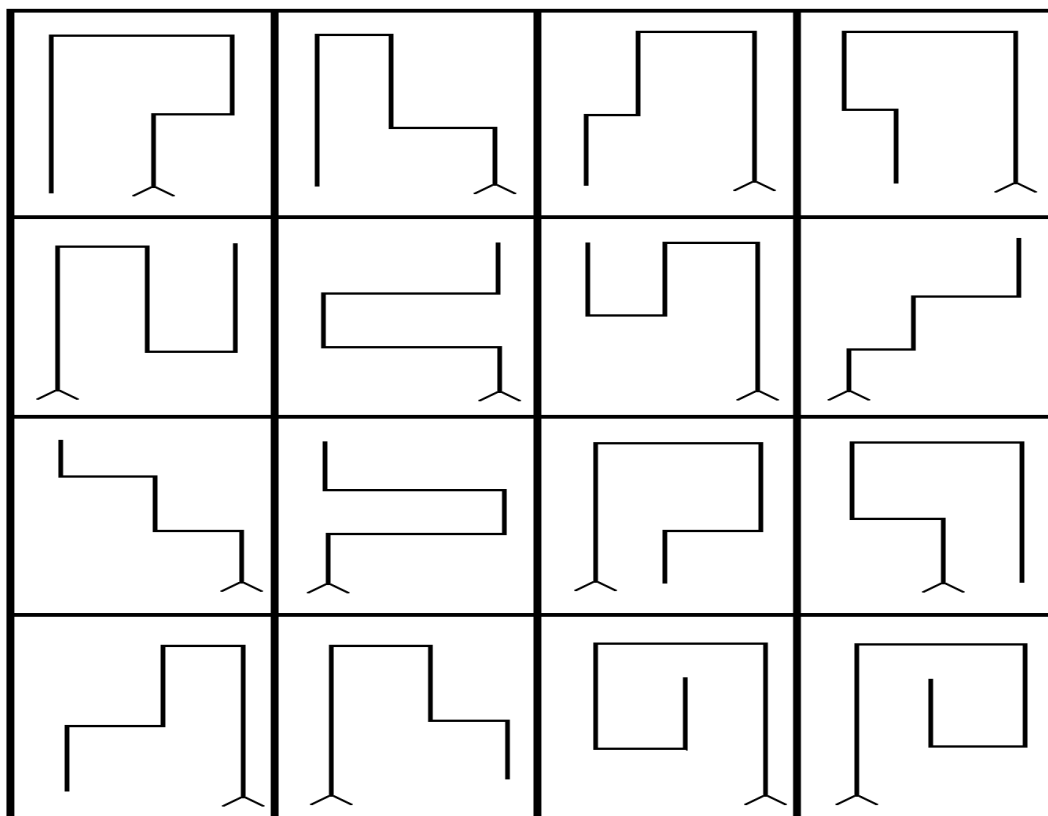
Tvary stôp IGP-1 a IGP-2

Tvary môžu byť použité aj zrkadlovo.

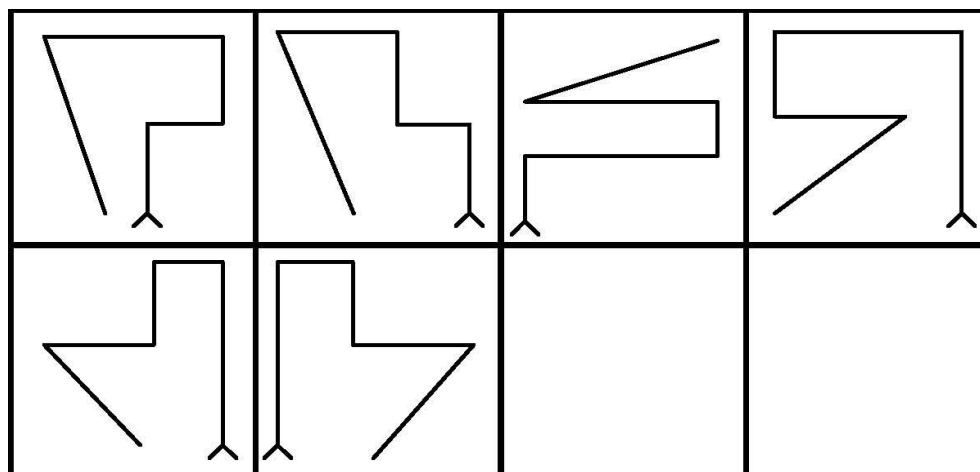
Tvary stôp IGP-3

Tvary môžu byť použité aj zrkadlovo.

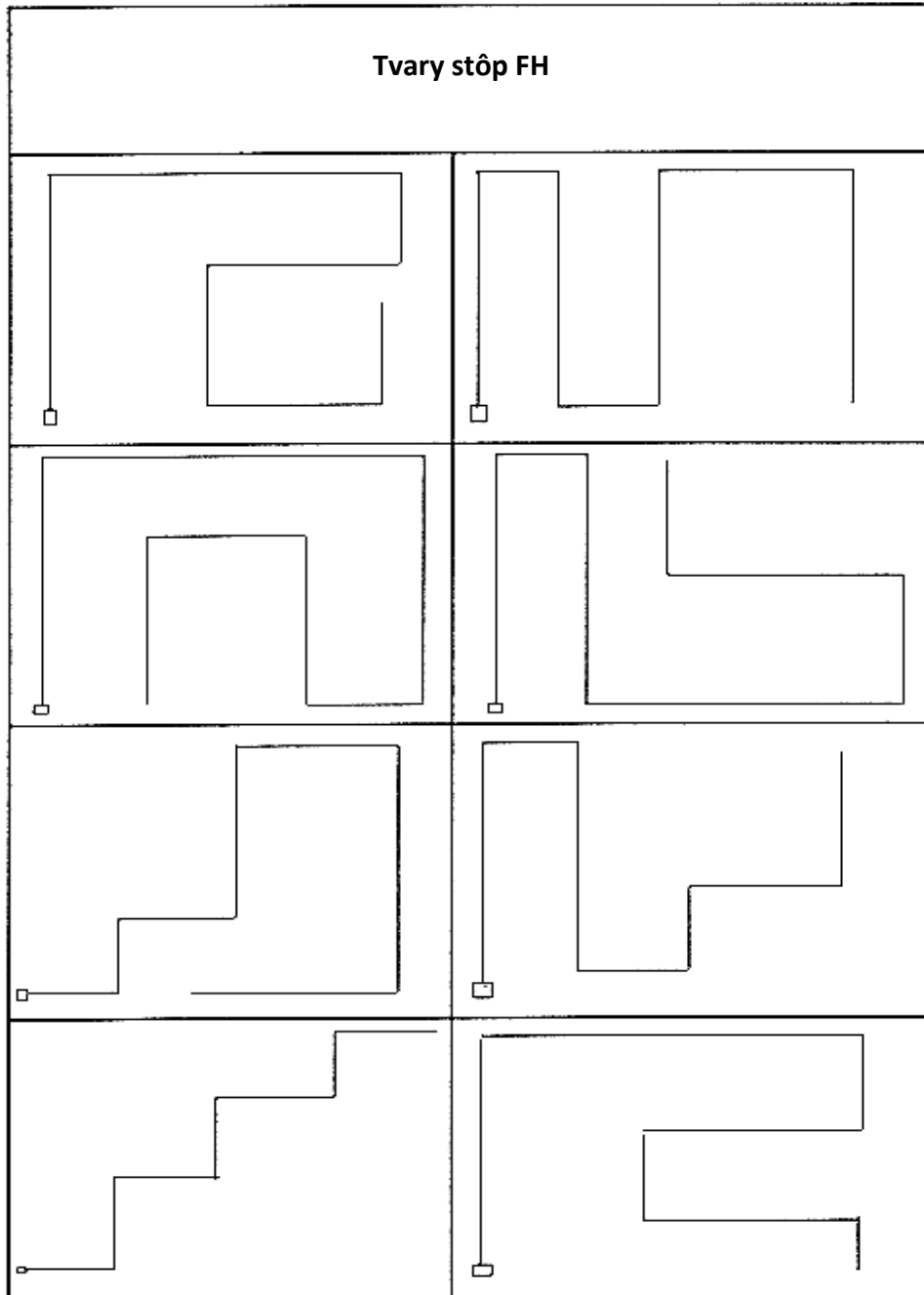

IFH-V

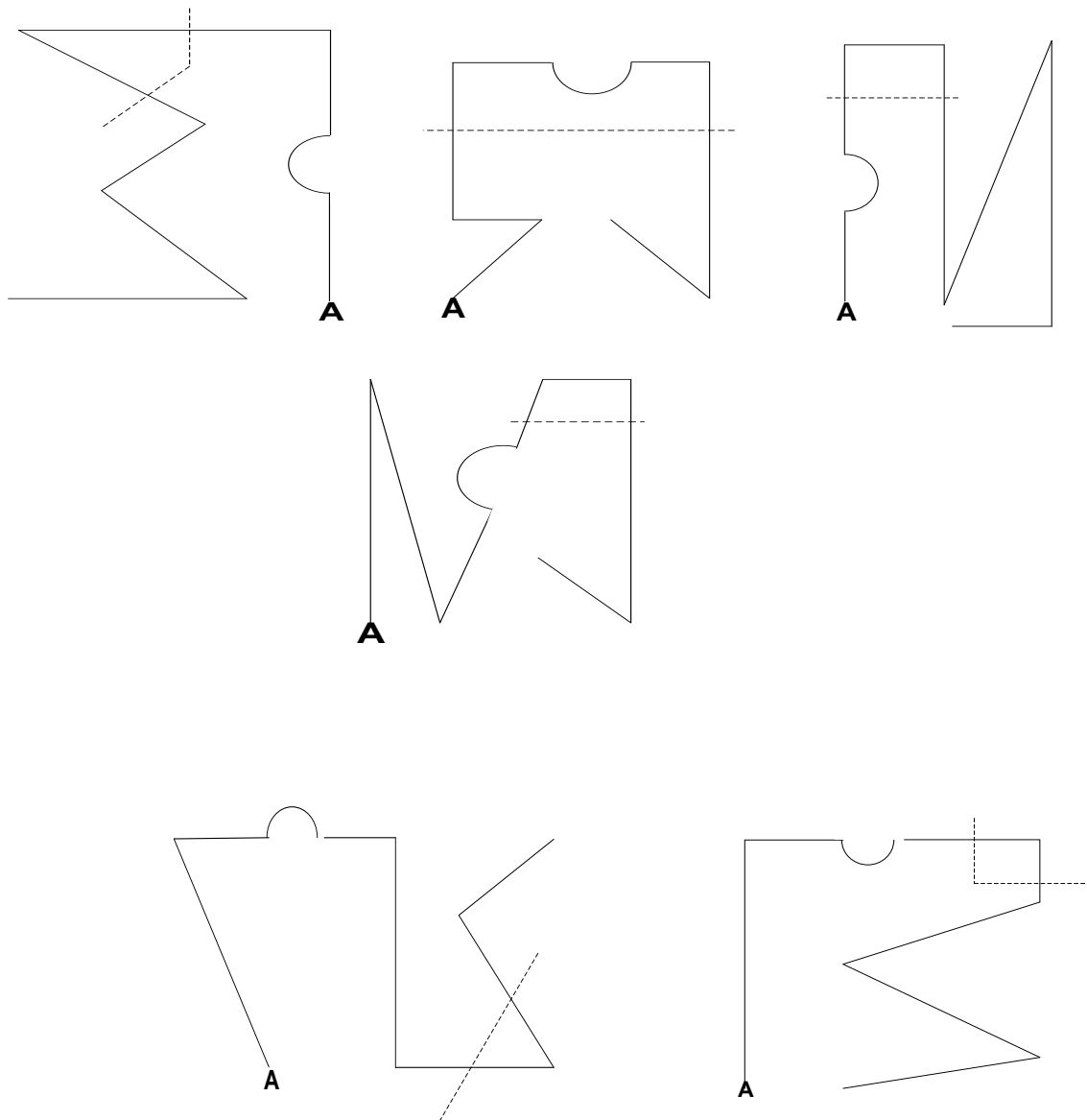
Možné tvary stôp pre IFH-V

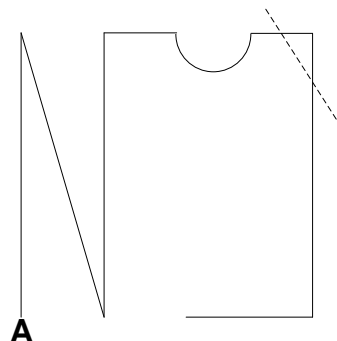
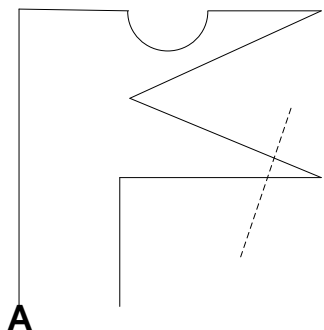

FH-1

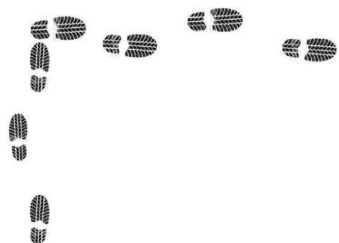

IFH-2 a IGP-FH

Pravý lom

Ľavý lom

Položenie predmetov

Alternatívne položenie predmetov

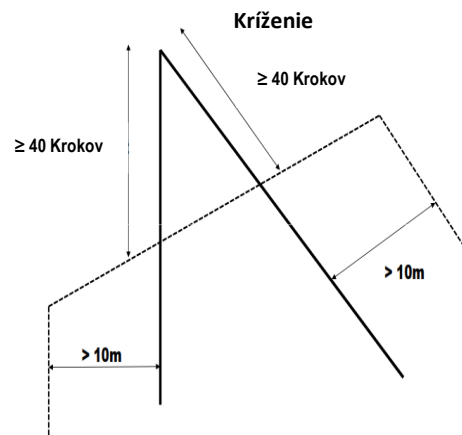
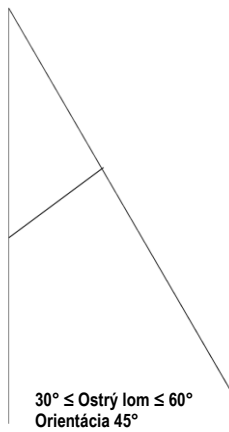
Ostrý pravý lom

Ostrý ľavý lom

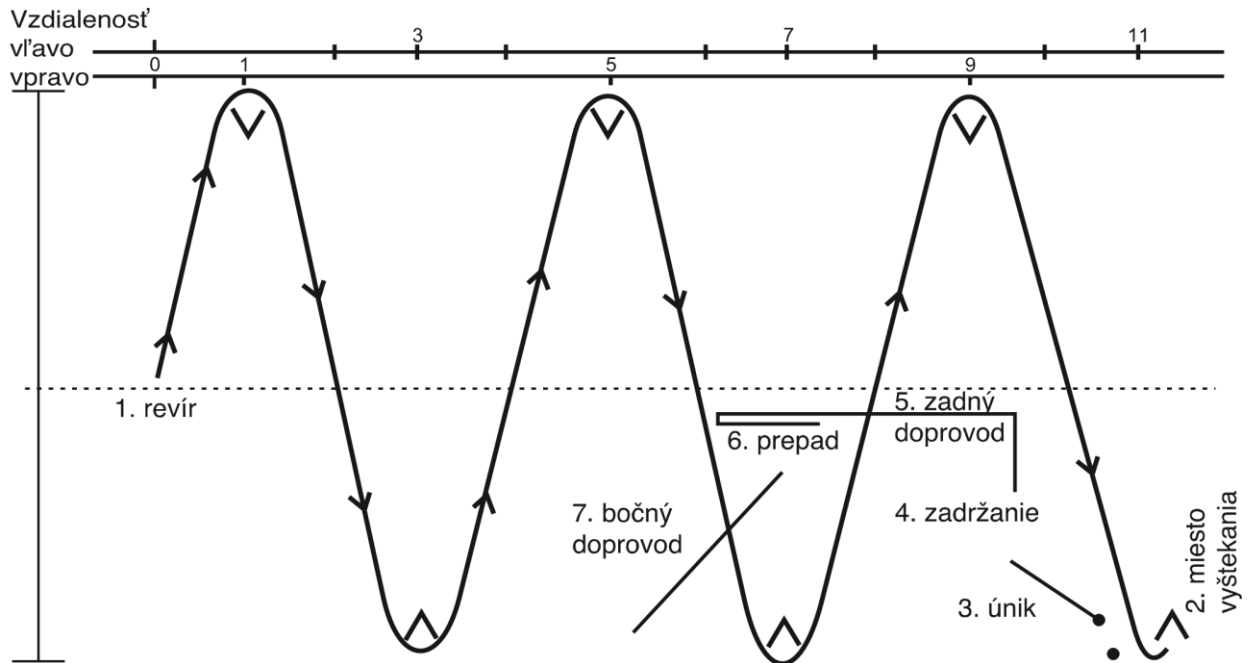
Ostrý lom

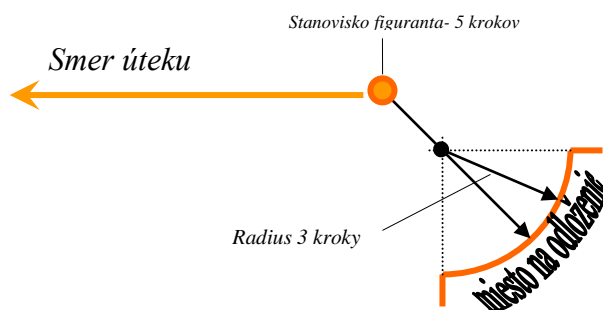
IGP

Vyhľadanie figuranta

a) Revír

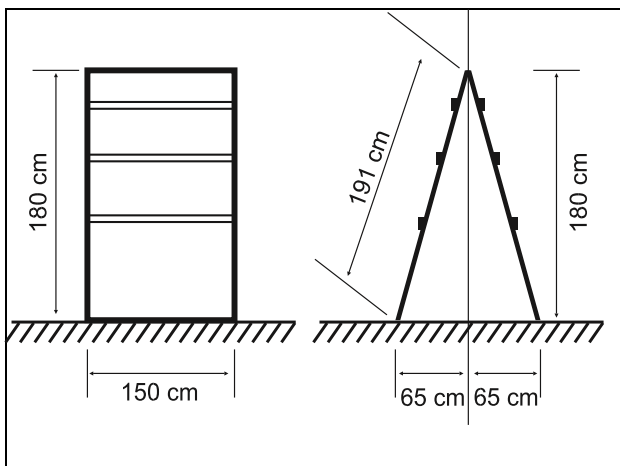
Nákres pokusu o útek figuranta

Metrová prekážka

Prekážka je pevná vo výške 100cm, so šírkou 150cm.

Šikmá stena

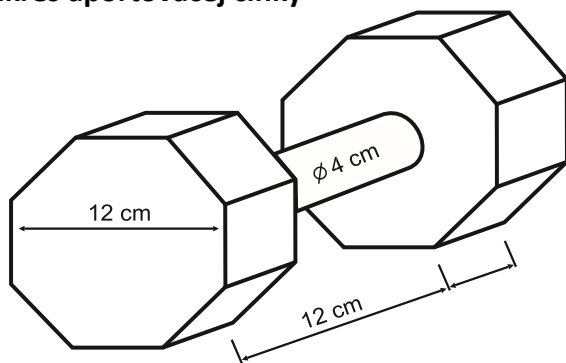

Šikmá stena pozostáva z dvoch, na hornom konci spojených dielov, šírky 150 cm a výšky 191 cm. Na zemi stoja tieto dva diely tak, aby kolmá výška steny bola 180 cm. Celá plocha šikmej steny musí byť opatrená nešmyklavým povrchom a v hornej časti stien sú umiestnené po 3 stúpacie lišty 24/48. Všetci psi na jednej skúške musia preskočiť rovnaké prekážky. Skúšobné skoky počas predvádzania nie sú povolené.

Aportovacie činky

	IGP-1	IGP-2	IGP-3
Voľný aport	650 g	1.000 g	2.000 g
Aport skokom	650 g	650 g	650 g
Aport šplhom		650 g	650 g

Nákres aportovacej činky

Pri cvikoch aport sú povolené iba drevené aportovacie činky. Usporiadateľom určené aportovacie činky musia byť použité každým účastníkom. Vlastné činky psovoda nie sú dovolené. Nákres činky je iba vzor. Dôležité je, že váha činky zodpovedá skúšobnému poriadku a že stred činky, ktorý je z dreva, je od zeme vzdialený minimálne 4cm.